

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo,
— Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68,
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60,
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 9

Ljubljana, torek, dne 13. januarja 1931

Leto II.

Sedanji režim nima nič skupnega z absolutizmom

Pomemben članek poljskega lista o pomenu 6. januarja - »Nehale so vlade partizanov in pomirile so se strasti med narodom« - Pozitivna bilanca na vseh poljih

Lvov, 12. januarja. 1. List »Slovo Polskie« prinaša članek o Jugoslaviji, v katerem med drugim pravi: »Dve leti že Jugoslavija nima parlamentarne vlade. Toa ona se tudi brez tega počuti popolnoma dobro. To, kar je napravila vlada kraljevskega režima, ni kakor ni na škodo države, temveč izkazuje prav pozitivno bilanco na raznih poljih. Režim kralja Aleksandra nima nič skupnega z absolutizmom; in njegovo javno geslo je: »Blaginja države nad vse!« On je »na go pripomogel h konsolidaciji družbe. Niti govora ni o kakih samovoljnih aktih oblasti v Jugoslaviji. Vlada je odpravila razne škodljive pojave parlamentarnih režimov, kar je bilo samo v korist prebivalstva. Glavna za-

sluga tega čina kralja Aleksandra od 6. januarja je v tem, da je odpravil prepire in strankarske spore, ki so vladali med narodom. Strankarski voditelji so se neprestano pripravili med seboj in pri tem je igrala ambicija posameznikov in frakcij važnejšo vlogo kakor splošno dobro; ton javne razprave pa je izpodjedal vedno bolj ugled parlamentarnega položaja. Nazadnje je prišlo celo do znanih tragičnih dogodkov v skupščini, kar je bil zadnji opomin, da se po taki parlamentarni poti ne more priti do konsolidacije v Jugoslaviji. Ti strankarski spori so vedno bolj potiskali v ozadje skupni jugoslovanski ideal, t. j. edinstvo naroda in države. Celu vplivi iz inozemstva so

imeli priliko, da igrajo svojo vlogo. Tako se je nazadnje vedno bolj večala razlika med posameznimi plemen.

Z ukinitvijo ustave je bil napravljen konec vsem tem škodljivim pojavom. Nehale so vlade partizanov in med narodom so se začele vedno bolj pomirjati strasti. Ustvarila se je doba depolitizacije. Na ta način se je začel uresničevati ideal edinstva Jugoslavije. Ime »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev« se je spremenila v ime »Kraljevina Jugoslavija«. Razni nedostatki starih režimov so se začeli zdraviti z najprimernejšimi metodami. Zboljšana je bila uprava in odprl se je kredit za kmetijstvo.

Izvršila se je decentralizacija uprave. Do sedaj še sicer ni popolnoma izvršena unifikacija zakonodajstva na vsem ozemlju Jugoslavije. Tega parlamentarne vlade v teku desetih let niso mogle storiti. Zato pa je to nalogo vzel nase današnji režim. Jugoslavija je s kraljevim dekretom dobila kazenski zakon, civilni sodni postopek in še mnogo drugih zelo važnih zakonov, ki urejajo gospodarsko življenje. Novi zakoni so se delali po vzorih zapadnih držav. Na ta način se je napravil konec mnogim upravnim in pravnim težavam. Kralj Aleksander in predsednik vlade general Živković sta lahko popolnoma zadovoljna z bilanco svoje dvoletne vladavine.

Bolgari za normalnejše odnošaje z Jugoslavijo

Pred važnimi koraki bolgarske vlade za sklenitev trgovinske pogodbe - Kralj Boris in makedonstvujušči - Odmevi nedavnih Venizelosovih obiskov

Sofija, 12. januarja. n. Sem je pretekli teden prispel prvi tajnik bolgarskega poslanstva v Beogradu g. Nikola Stojlov. — Sprejela sta ga zunanji minister Burov in ministrski predsednik Ljapčev. Obširno jim je poročal o razpoloženju jugoslovanske javnosti in jugoslovanskih vladnih krogov napram Bolgarski. Podčrtal je neobhodno potrebo, da se napravijo primeri koraki za izgraditev iskrenejših in normalnejših odnošajev med obema sosednjima državama. Naglasil je tudi možnost ureditve mnogih perečih vprašanj političnega in gospodarskega značaja. G. Stojlov je posebej poročal o vprašanju trgovinske pogodbe med Bolgarsko in Jugoslavijo. Obrazložil je svoje stališče in poudarjal, da vlada v jugoslovanskih vladnih krogih resna volja do sklenitve take pogodbe in da obstajajo v tej smeri pozitivne namere.

Po tem referatu g. Stojlova je pričakovati, da bodo Bolgari tako pri jugoslovanskem poslanstvu v Sofiji kot pri zunanjem ministrstvu v Beogradu istočasno storili korake za pričetek pogajanj, ki naj bi privedla do sklenitve trgovinske pogodbe med Bolgarsko in Jugoslavijo. —

Včeraj je g. Stojlov odpotoval iz Sofije v Beograd.

Sofija, 12. januarja. n. Snoči je priredil kralj Boris tradicionalno večerjo. — Na dvoru je bil velik sprejem, ki so se ga udeležili na povabilo dvora bivši ministri, šefi sodišč, rektorji, dekani in profesorji vseučilišča, višji častniki in zastopniki raznih veroizpovedi. Prisotnih je bilo okoli 700 udeležencev. Vse dvorane so bile odprte.

Povabilu so se odzvali vsi bivši ministri razen socijalnodemokratskih. Sprejema so se udeležili bivši zemljoradniški ministri K. Tomov, M. Durlakov, K. Muradjev, D. Zagralski, A. Gradalov, od socijalnih demokratov so bili povabljeni Janko Sakazov, Kosta Pastuhov in dr. P. Džidrov, a se sprejema niti eden izmed njih ni udeležil.

Sofija, 12. januarja. n. Poskus kralja Borisa, da ob priliki sprejema pripravi bolgarske Makedonce do medsebojnega pomirjenja, ni dal pričakovanih rezultatov. Sedaj se že misli na novo inicijativo, ki naj bi privedla do tega pomirjenja. — Angažirani so vsi znani javni delavci, med njimi tudi vseučiliški profesorji. Makedonska dijaška skupina je izdala proglas,

v katerem obsoja tako Protogerovec kot Mihajlovce. Dvomija pa, da bo uspela tudi ta inicijativa, ker bo koncem januarja v Sofiji proces, ki se nanaša baš na makedonska medsebojna sporna vprašanja.

Sofija, 12. januarja. n. Bolgarski politični krogi so spremljali s posebnim interesom potovanje g. Venizelosa po Srednji Evropi, zlasti pa njegov poset v Rimu. Ta njegov poset smatrajo kot dokaz, da grška vlada ne želi navezati grško državo samo na Jugoslavijo. Izjava g. Venizelosa, da je Grška pripravljena dovoliti Bolgari izhod na Egejsko morje, politični krogi živo komentirajo. Čeprav je Venizelos izjavil, da tak izhod ne more biti teritorialen, vendar verujejo opozicijske stranke, da so danes že dani pogoji za pridobitev takega izhoda na Egejskem morju. Opozicijski listi kritizirajo bolgarsko zunanjo politiko, češ, da ni dovolj aktivna, da bi izrabila sedanjo situacijo. Burovu očitajo, da ni sposoben. Kar se tiče Venizelosa z ozirom na balkanske zveze, menijo, da so Venizelosove tozadevne izjave bolj izraz kurtoazije napram jugoslovanskemu jugoslovanskemu zunanjemu ministru dr. Marinkoviću nego dokaz stvarnega namena grške vlade.

Še večja napetost v Porurju

Berlin, 12. januarja. AA. Izrek razsodišča, s katerim so bile znižane rudarjem v rurskem ozemlju mezde za 6%, sta odklonili obe stranki. Na skupni seji delodajalcev in delojemalcev ni prišlo do sporazumov, zato je vlada izdala odlok, s katerim je uzakonila izrek sodišča. Kakor poročajo, so socijalistične delavske zveze kakor krščanske socijalne delavske zveze odločno proti izreku sodišča, čeprav ne nameravajo proglasiti stavke. To priliko so pa izrabili komunisti, ki so sklicali konferenco rudarskih delegatov, na kateri so soglasno sklenili ustanoviti enotno rudarsko zvezo, ki bo pod komunističnim vodstvom nadaljevala borbo.

»Berliner Tageblatt« objavlja zanimiv pregled položaja v rurskem ozemlju. List naglašja, da se zdi, da je stavka le gospodarskega značaja. V resnici pa ni nič drugega, kakor boj za oblast. V sedanjem trenutku se razvija velika borba med socijalističnimi tendencami in revolucijo.

List poudarja nadalje, da so v Angliji stavke večinoma gospodarskega značaja, dočim je Nemčija edina država, v kateri nastaja iz vsakega meznega gibanja politično vprašanje ter boj med revolucijonarnimi težnjami in vlado. List sklepa, da se udeležuje te borbe veliko število delavcev, kar bo še bolj poostrolo gospodarske krize v Nemčiji in povečalo število brezposelnih, ki štejejo že sedaj 4 in pol milijona.

Titulescu zapusti London

Bukarešta, 12. januarja. 1. »Cuventul« javlja, da se konec februarja londonski poslanik Titulescu vrne domov. Topot bo Titulescu končno veljavno zapustil London ter se vrnil na svojo katedro na vseučilišče. Prevzel bo tudi zopet svojo advokatsko prakso. Ta vest se, kar je povsem razumljivo, spravlja v zvezo s političnim položajem v Rumuniji. Titulescov prihod pomeni, da bo Titulescu ob določenih pogojih prevzel predsedstvo koncentracijske vlade.

Opozorilo upnikom bivše madjarske poštne hranilnice

Beograd, 12. januarja. AA. Ker je konvencija o likvidaciji madjarske Poštne hranilnice v veljavo 1. novembra 1930, se opozarjajo vsi interesi, če niso že oddali svoje prijave, da to store pri Poštni hranilnici v Beogradu. Skrajni rok za oddajo prijave je 1. februar 1931. Prijavniki morajo dokazati, da so na normalni dan, to je 28. februarja 1919 bili nastanjeni v Jugoslaviji in da so danes na teritoriju kraljevine Jugoslavije. Obenem morajo vlagatelji predložiti listino o državljanstvu, domovnico in dokumente o svojih prihranjenih vlogah.

Lastniki čekovnih računov morajo predložiti zadnji izvod iz svojega čekovnega računa, lastniki rentnih računov pa dokazati, da so naši državljani. Izrečno se naglašja, da onim, ki so že maja ali junija 1928 prijavi svoje zahteve pri Poštni hranilnici v Budimpešti, ni treba zdaj ponovno predati prijavo.

Vlak strmoglavil v reko

Tokio, 12. januarja. AA. Ko je vlak vozil čez most blizu mesta Kosi, je zdrsnil s tračnic in strmoglavil v reko. Pet ljudi je mrtvih, 80 ranjenih bolj ali manj hudo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 12. januarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Na vzhodnem robu Južnih Alp oblačno, nagnenje k snegu, temperatura se bo nekoliko zvišala; splošni izgled v mena: mimogrede topleje s padavinami.

Na Španskem vre dalje

Madrid, 12. januarja. AA. Ker krožijo v javnosti republikanski letaki in ker je javno mnenje vznemirjeno, je vlada izdala proklamacijo, ki v njej poudarja, da bo vojaštvo še nadalje skrbelo za red in mir in da zato vojaštvo ne bo dovolilo neredov. Vlada napoveduje Belo knjigo z dokumenti o pravkar potlačeni revoluciji. Knjigo bo vlada kasneje predložila parlamentu. Naposled zatrjuje vlada, da bodo volitve 1. marca in da vlada ni opustila programa, ki si ga je postavila pri prevzemu oblasti.

Negotov položaj v Turčiji

Angora, 12. januarja. AA. Ker je notranji položaj v Turčiji negotov, je turški zunanji minister Rudži bej odgovdil odhod v inozemstvo. Kakor poročajo, so kurdska plemena v okraju Anarat obnovila ofenzivo proti turškim četam, kar je gotovo zaprečilo potovanje turškega zunanjega ministra v inozemstvo.

Katastrofalne posledice rudarske stavke

Cardiff, 12. januarja. AA. Stavka v južnowaleških premogovnikih ima naravnost katastrofalne posledice za angleško gospodarstvo. Egipska vlada je odpovedala naročilo 150.000 ton premoga, ki je bil naročen za egipske državne železnice. Vlada bo ponovno intervenirala, da pride čim prej do sporazuma med delojemalci ter delodajalci.

Angležinja ustrelila švicarskega pisatelja

St. Moritz, 12. januarja. AA. Angležinja Boulton je v hotelu, kjer je stanovala, ustrelila švicarskega pisatelja Kuna Hoferja, soproga neke madjarske grofice. Morilka je priznala, da je oddala na pisatelja 4 revolverse strele, nakar je poizkušala napraviti samomor. Pri tem se je pa le lahko ranila.

Odpor proti narodnim socijalistom v Nemčiji

Važen članek »Germanie« — »Narodni socijalisti ne bodo triumfirali«

Berlin, 12. januarja. d. Državni kabinet se jutri po povratku državnega kancelarja dr. Brüninga z njegovega potovanja po vzhodu sestane k svoji prvi kabinetski seji v novem letu. Državni kancelar dr. Brüning se je danes udeležil važne seje centrske frakcije, na kateri so razpravljali o političnem položaju in o bližnjih nalogah vlade.

V zvezi s temi posvetovanji piše »Germanie«, da mora Brüningova vlada rešiti silno politično nalogo največjega obsega. Ona mora ne samo vzpostaviti finančno silo oslabilene države in nadaljevati boj za ozdravljenje gospodarstva in ublažitev ve-

like brezposelnosti, in to z največjo energijo in odločnostjo, temveč se tudi ne sme ustrašiti pred dejanji, ki bi bila potrebna, da se nemškemu ustavnemu življenju da več sile. To velikansko delo se da izvršiti le s trdno vero v stvar, ki je v interesu nemškega naroda. Hkrati napoveduje list vnovič oster odpor proti narodnim socijalistom in izjavlja, da je in ostane centrum najboljši branik, če tudi so okrog in okrog meščanske stranke vsem svojim prizadevanjem ne bo triumfirali. Izvajanja »Germanie« se smatrajo za prednaznanilo novih diktatoričnih ukrepov kabineta Brüningovega.

Nemčija bi bila lahko preprečila svetovno vojno

Pariz, 12. januarja. AA. »Le Matin« priobčuje odlomke iz tretje knjige spominov, ki jih je napisal bivši nemški kancelar princ Bülow. Ti spomini ponovno dokazujejo, da je imel Viviani prav, ko je dočel, koga zadene odgovornost za odločilne dogodke pred neposrednim izbruhom svetovne vojne. Princ Bülow piše na pr. 25. julija 1914, da bi bila Nemčija lahko preprečila vojno, da je Dunaju prepovedala razdor s Srbijo, preden sama ne prouči srbskega odgovora, in da je izjavila, da je ta odgovor zadosten.

Srbija je po mnenju princa Bülowa po nasvetu velikih sil podpisala skoro vse, kar je Avstrija od nje zahtevala. Preostale točke pa bi bilo lahko rešilo razsodišče v Haagu. S tem bi bila Nemčija preprečila vojno, kakor trdi princ Bülow, z 9 proti 1.

V drugem odstavku teh svojih spominov pa pravi princ Bülow, da je Nemčija napovedala Rusiji vojno brez poyoda in brez nevarnosti samo zato, da pridobi nemške socijaliste in njihovo sovraštvo proti carizmu za vojno proti Franciji.

Obisk bana dr. Marušiča v Ptuj in Murski Soboti

Prebivalstvo prireja g. banu povsod svečane in pristrčne sprejeme - Ogromna množica pri sprejemu v Murski Soboti - Svečana seja občinskega sveta - Novi pomembni govori g. bana - Lojalnostne izjave narodnih manjšin

Ptuj, 11. januarja. A. A. Danes popoldne se je pripeljal semkaj iz Maribora ban dr. Marušič. Na postaji ga je pozdravil mestni načelnik g. Mihael Brenčič, ki mu je v kratkem nagovoru izrekel dobrodošlico. Ban se je za prisrčni pozdrav zahvalil. Nato je sreski načelnik predstavil banu prisotne osebnosti in sicer komandanta mesta inženjerja-majorja Mirka Šarca, sreskega podnačelnika dr. Zvonka Bratino, mestnega podnačelnika Pavla Piricha, davčnega inšpektorja Ladislava Jeršeta, komandirja orožniške čete Milana Cvetkoviča, načelnika progovne sekcije inž. Josipa Urbančiča, banskega svetnika dr. Mateja Senčarja, predsednika učiteljskega društva Dušana Sestana, upravitelja dekleške osnovne šole za Ptuj in okolico Valentinu Kauklerjevo, upravitelja deške osnovne šole za Ptuj in okolico Ivana Zolaterja, zastopnika deške osnovne šole Uroša Pečka in Edvarda Praprotnika, starost Sokola kraljevine Jugoslavije v Ptuj dr. Franja Salamuna, podstarost Sokola kraljevine Jugoslavije Slavka Komaca, načelnika Sokola Janka Pertota, zastopnika mestnega uradništva mestnega blaginika Ivana Burgerja in dirigenta ljubljanske kreditne banke I. Megliča.

G. ban in njegov spremljevalci so se nato v avtomobilu odpeljali v poslopje sreskega poglavarstva, kjer je ban najprej sprejel zastopnike nameštencev ptujskih državnih uradov pod vodstvom sreskega načelnika Vaypotiča, ki je v svojem pozdravnem nagovoru nagovoril banu svojo zvestobo in v imenu vseh državnih nameštencev obljubil, da bodo državni uradniki kakor do zdaj tudi poslej vedno delovali v zmislu visokih idej Nj. Vel. kralja, izraženih v manifestu z dne 6. januarja. Z veliko pozornostjo so nato vsi prisotni sledili patrijičnemu govoru g. bana, ki je med drugim rekel:

Govor g. bana v Ptuj

»Potrebno je, da mi vsi dobro razumemo sedanji položaj. V velikem času živimo, v važnem razdobju, morda v važnejši dobi, kakor je bila ona, ko so naši predniki z vsemi svojimi močmi in naporom ustvarjali Jugoslavijo. Mogoče se nismo vedno zavedali, kakšne dolžnosti nam je nalagalo dejstvo, da živimo v lastni svobodni državi. Danes, po 12 letih, vidimo, da smo bili nepripravljeni za veliko odgovornost, ki jo nalaga našemu narodu samostojno življenje v neodvisni državi.

Nj. Vel. kralj Aleksander je v svoji veliki uvidenosti s svojim manifestom prekinil ono prošlost, v kateri smo se kosali med seboj, nemorda, da bi čim bolj vladali svojo državo, temveč da bi jo še bolj dezorganizirali. Danes, v sedanji velevažni dobi je naša sveta dolžnost, da z vsemi svojimi silami delamo za konsolidacijo našega državnega doma. To nam nalaga tudi odgovornost do naših potomcev, ki jim moramo zapustiti dobro urejen dom. To dolžnost ima pred vsem uradništvo, zlasti slovensko uradništvo, ki je na posebno dobrem glasu. Pozivam vas, da delate preko svojih dolžnosti, ker veliki čas, kakršen je današnji, zahteva tudi velikega dela. Pozivam vas, da položite v svoje delo tudi srce. Uradništvo, ki se zaveda svoje dolžnosti, danes ne sme delati tako kakor prej, nekoliko šablonsko. Zrtvovati mora vse svoje duševne in telesne zmoglosti, da doprinese v pravilnem razumevanju visoke ideje Nj. Vel. kralja svoj delež v konsolidaciji države. Naš kralj je naš edini pravi pot, ki vodi h gospodarskemu, kulturnemu in duševnemu napredku naše ljubljene Jugoslavije.

Apeliram na uradništvo, da z ljubeznijo do države in z zaupanjem gleda na vse ukrepe centralne vlade in banske uprave in da jih izvrši, kakor to zahtevajo interesi naroda. Pozivam vas, da z udanostjo gledate v globoko modrost kralja Aleksandra, ki je z velikim delom, ki ga je izvršil, zares vreden naše ljubezni.

Vsi prisotni so sprejeli banov govor z velikim navdušenjem in trikrat vzkliknili svojemu vladarju.

Ban je nato v spremstvu pomočnika dr. Pirkmajerja sprejemal do 8. zvečer razne deputacije. Jutri se ban in njegov pomočnik odpeljeta v spremstvu v Mursko Sobotu.

Svečan in navdušen sprejem v Murski Soboti

Murska Sobotu, 12. januarja. A. A. Ban dr. Marušič in pomočnik bana dr. Pirkmajer sta danes ob pol 10. pripeljala s svojim spremstvom v Mursko Sobotu. Murska Sobotu, središče Prekmurja, si je ob tej priliki nadela svečano obleko. Z vseh poslopjih vihraje državne trobojke. Pred kolodvorom se je zbrala ogromna množica, da pozdravi bana dr. Marušiča. V četverstopih so bili postavljeni ognjegasci iz Murske Sobotine in iz okoliških občin z zastavo ognjegascv iz Murske Sobotine.

Ko je ban dr. Marušič stopil iz voza, je godba zaigrala državno himno. Najprej se je g. banu predstavil sreski načelnik dr. Lipovšek, nakar ga je pozdravil župan Benko s tem-le nagovorom:

»Visokorodni gospod ban!

Vaša odločitev, da obiščete našo občino Mursko Sobotu in naše Prekmurje in da stopite v ožji stik z njegovim prebivalstvom, je v srcih naših občanov izvala največje veselje. V imenu tega občanstva vam želimo najradostnejšo in najtoplejšo dobrodošlico. Živel gospod ban!

Ban dr. Marušič se je s kratkimi besedami zahvalil za prisrčni pozdrav ter izjavil, da je z veseljem prišel v Prekmurje, katerega prebivalstvo so naši najmilejši bratje in naši Benjamini.

Nato je g. bana pozdravil v imenu učiteljskega šolskega upravitelja Gabrijela Ribiča. Učenka Zorica Menhartova je nagovorila gospoda bana z naslednjim kratkim govorom:

»Visokospoštovani gospod ban!

Slovenska krajina se raduje, ko stopate prvič na našo slovensko zemljo. Nihče se tega bolj

ne veseli kot šolska mladina, ki sprejema dnevno od svojih učiteljev v svoja srca čut ljubezni do naše ljubljene Jugoslavije in do našega kralja Aleksandra.

Učenka je izročila g. banu šopek cvetk. G. ban je nato ljubko deklečko poljubil.

Svečana seja občinskega sveta

Ogromna množica je nato spremlila g. bana do občine, kjer se je vršila pod predsedstvom župana Benka svečana seja občinskega sveta. Polnoštevilno zbrani občinski svetniki so priredili g. banu, ko je stopil v sejno dvorano, navdušen sprejem in so ga dolgočasno aklamirali. Župan Benko je imel nato naslednji govor:

Pozdravni govor g. župana Benka

»Visokorodni gospod ban!

Visokospoštovani gospod pomočnik bana! Izredno veselje nam je pripravljeno na današnji dan, ki bo spadal med pomembne dneve, ko nam je pripadla izredna čast in bila dana prilika, da pozdravimo najvišje predstavnike naše Dravske banovine v srcu naše slovenske prekmurske pokrajine, v naši občini. V imenu našega občanstva kakor tudi v imenu občinskega zastopa z menoj na čelu Vas svečano pozdravljam s čistim odkritosrčnim slovenskim srcem.

Gospod ban! Vaš prihod v Mursko Sobotu je znan dokaz Vaše velike naklonjenosti do naše občine in pomeni živ stik z njegovim meščanstvom. Rodil bo blagodejne plodove. Naša občina je kot središče Prekmurja važna postojanka njegovega gospodarskega, kulturnega in socialnega razvoja in napredka ter koraka na čelu našega tukajšnjega nacionalnega pokreta. Postali smo impulzivna žila vsega Prekmurja. Ponosni smo na to svojo vlogo in zato nočemo nikoli pozabiti na to svoje poslanstvo.

Znano nam je Vaše demokratično čuvstvovanje in Vaše človekoljubje. Baš zato vidi naša občina v Vaši osebi in Vašem visokem položaju tistega narodnega delavca, pred katerim lahko odkrijemo svoje težnje, s katerim lahko korakamo v borbi za izboljšanje naših splošnih razmer in s katerim lahko sodelujemo pri izvedbi ciljev in programa pravega jugoslovanstva, kakor je bilo proklamirano dne 6. januarja 1929 in čigar čuvar in razširjevalec v naši banovini ste postali vi.

Občina Murska Sobotu ne zaostaja in ne bo nikoli pozabila svojega poslanstva v jugoslovanskem pravcu. In ko vidi v svoji sredini prvega predstavnika naše banovine, ki je prišel med nas, da nam stisne prijateljske naše roke, da se z nami pomeni in da usliši naše želje in da nam olajša naše boli, je ta okolnost opora, ki se nanjo naslanja naša občina sedaj in v bodočnosti. Čutimo, da nismo zapuščeni, in to čuvstvo nam vlija nove energije.

Zastopstvo naše občine je vdano sprejelo manifest Nj. Vel. kralja, kakor je bilo tudi prepričano, da pomeni kraljeva beseda srečno rešitev jugoslovanskega vprašanja. To svoje prepričanje smo 19. avgusta 1929. o priliki proslave desetletnice obstoja našega Prekmurja z veliko in mogočno manifestacijo dokazali. To naše prepričanje in čutenje ne izvira samo iz naše nacionalne misli, temveč tudi iz tega, ker vidimo, kako je naše Prekmurje, posebno pa naša občina Murska Sobotu, v okvirju naše jugoslovanske kraljevine z orjaškimi koraki napredovala kot nikdar prej v svoji preteklosti. Zato smo vselej pripravljeni sodelovati z umom in srcem pri oživitvorenju velike državne jugoslovanske misli, kakor je izražena v manifestu Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja 1929 in v kasnejših aktih kraljevske vlade, ki so bili kronani z mogočnim činom z dne 6. septembra lanskega leta. V tem duševnem razpoloženju, na tej svečani spominški seji z našimi odkritimi srei Vas v svoji sredini pozdravljamo kot našega voditelja, kot našega predstavnika Dravske banovine z živo željo, da bi bilo Vaše delo ožarjeno s popolnim uspehom.

Naj živi Nj. Vel. kralj Aleksander I!
Naj živi naš prevziseči kraljevski dom!
Naj živi Jugoslavija!
Živel gospod ban!
V občinski dvorani je zaorilo navdušeno klicanje in manifestacije kralju in kraljevski rodbini, Jugoslaviji in g. banu so trajale dolgo. Na pozdrav župana Benka je odgovoril ban dr. Marušič to-le:

Govor bana dr. Marušiča v Murski Soboti

»Velecenjeni gospod župan!

Cenjeni gg. občinski svetniki!

Dva razloga sta me dovedla do tega, da sem prišel med vas. Prvi je bila želja, da spoznam potrebe in težnje Prekmurja, naše Slovenske krajine, da stopim v stik z narodom, ki ga je usoda skozi stoletja ločila od matice, ki je bil ločen od svojih bratov z državnimi mejami in ki ima zaradi tega gotove težkoče, ki jih je treba odstraniti, da omogočimo skupno bratsko življenje.

Znano mi je, da je bil položaj v Prekmurju tak, da moramo postaviti v Prekmurje najboljše uradnike. Ti uradniki se morajo zavedati, da imajo specijalne dolžnosti, da moramo pridobiti Prekmurje ne samo v gospodarskem oziru, ampak tudi njegova srca. Ti uradniki se morajo zavedati ne samo svojih dolžnosti, ampak morajo tudi s srce sodelovati pri povzdigu Prekmurja. Tolmačiti morajo ljubezen in simpatije, ki jo goji vsa Dravska banovina do našega Prekmurja.

Bodite prepričani, da bomo s složnim sodelovanjem dosegli velike uspehe. Meni je drago,

da ste tako jasno spoznali pomen januarskega manifesta. Vidimo, da dobro in globoko doumatevate pomen energičnega koraka Nj. Vel. kralja.

Prej, v strankarskih časih, je tudi najboljša ideja, kadar je morala iti skozi neštete politične in strankarske kanale, lahko postala umazana. Sedaj, ko je Nj. Vel. kralj postavil geslo: kralj in narod, imate priliko, da neposredno iznesete svoje želje in da sodelujete pri upravi in za napredek naše domovine. Danes, ko hvala Bogu ni več strankarstva, se mora to geslo Nj. Vel. kralja pokazati pri vsem udeleževanju.

Prišel sem med vas, da složno sodelujemo. Jaz sam, brez vas, ne morem ničesar napraviti. Zato zahtevamo složno in odkritosrčno sodelovanje vseh. Naše delovanje se mora razviti v složni harmoniji. Potrebno je, da tudi vi složno sodelujete v duhu manifesta Nj. Vel. kralja in z ljubeznijo do naše velike in lepe Jugoslavije. Vi se morate danes zavedati zlasti tega, da smo svobodni ljudje in da danes ni več tujcev, ki bi jim bili podložni. Ako se je nekoč delilo naše prebivalstvo v dva tabora, v hlapce in sužnje ter v gospodujoči del naroda, danes lahko rečemo, da smo sedaj gospodari na svojih svobodnih tleh. Ta duh samozvesti, duh ponosa in duh svobode nas mora voditi pri našem delovanju, potem bomo lahko prepričani, da je bilo naše delovanje v resnici v duhu kraljevega manifesta.

Občinski svetniki so sprejeli govor bana dr. Marušiča z velikim navdušenjem in ploskanjem. — Zatem je ponovno spregovoril župan Benko in dejal:

Pozdrav častnemu meščanu dr. Pirkmajerju

»V tem svečanem trenutku dovolite mi, da se v imenu občine in občinskega odbora oddolžim našemu častnemu meščanu pomočniku bana dr. Otmarju Pirkmajerju. Več let je že preteklo, ko sem imel čast, da pozdravim našega častnega meščana v naši sredini. Dolgo časa nam ni bila dana prilika, da bi mu izrekli za vso dobroto in naklonjenost, katero je izkazal naši občini, svojo dostojno zahvalo. V trenutku, ko je posetil našo občino v svojem visokem položaju, nam je dana prilika in čast, da ga iskreno pozdravimo in da se mu toplo zahvalimo.

Gospod častni meščan! Ni pozabljeni v naših dušah, kako težke čase smo doživeli leta 1925, ko je naša občina in našo pokrajino zadela velika katastrofa. V onih težkih časih ste prihiteli naši občini hitro na pomoč in ste poplavljenec ne samo delili tolažbo, ampak izdali tudi znatne podpore, ki so zlasti naše siromašne sloje rešile propada in gladi. Vaša nujna pomoč je takrat otrlila one bridke solze večine našega prebivalstva, tako da se je uresničil znani rek: Dvakrat da, kdor hitro da.

Pri izvedbi elektrifikacije naše občine kakor tudi sosednjih občin ste nam bili naklonjeni in le z Vašo pomočjo in dobro voljo je bila omogočena elektrifikacija od Ptuja do Murske Sobotine. Toda ne samo v teh težkih časih ste nam pomagali, stali ste nam ob strani ter budno pazili z vso skrbjo, da ne omagamo, da nam ne usahnejo naše sile, da se povzdignemo in da napredujemo kot predstraža na severni točki naše domovine. Izrekamo Vam svojo najtoplejšo zahvalo za vso dobroto in za vso ljubezen do naše občine. Obenem pa Vas prosimo, da nam ostanete tudi v bodoče naklonjeni. Živelite!

Odgovor dr. Pirkmajerja

Pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer se je zahvalil za pozdrav s sledečimi besedami:

»Zahvaljujem se Vam, velecenjeni gospod župan, za izjavo priznanja. Ko sem bil svoječasno na vodilnem mestu in mi je bila poverjena uprava, sem po najboljših močeh skušal pomagati, kadar je nastala potreba. Ko sem v težkih časih prihitel na pomoč prizadeti občini Murski Soboti, sem storil le svojo dolžnost. Vesel sem, da tega čina niste pozabili in da je ostal spomin na to v vaših srcih. Prepričan sem, da bomo s pozitivnim delom najboljše pomagali našim dragim severnim strazarjem. S pozitivnim delom bomo zbudili v vas prepričanje, da čaka sreča z nami zedinjeno prekmursko prebivalstvo. Prepričan sem, da boste z navdušenjem vztrajali tudi v težkih časih na svojem mestu. Obljubljam, da bomo ob strani g. bana tudi v bodoče z največjo skrbjo in pažnjo zasledovali vaše želje in težnje.

Besede g. pomočnika bana in častnega meščana Murske Sobotine so prisotni sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem.

Zapisnik o svečani seji sta podpisala tudi g. ban dr. Marušič in pomočnik bana g. dr. Pirkmajer.

Medtem je velika množica obkolila občinsko poslopje in čakala bana. Ko se je ban dr. Marušič pokazal, ga je sprejela z novimi navdušenimi ovacijami. Množica je spremljala bana in njegovo spremstvo med neprestanimi ovacijami do Sokolskega doma. V dvorani Sokolskega doma so bili zbrani zastopniki civilnih in vojaških oblastev ter posameznih cerkva, med njimi komandant mesta kapetan Gavrilović, za katoliško duhovščino kanonik Svetek, zastopnik evangelske občine senior Kováč, zastopnik židovske verske občine rabin dr. Roth, predstavniki vseh državnih uradov in ustanov, zadrug, trgovskega gremija, načelniki okoliških občin itd. Domačini so napolnili dvorano do zadnjega kotlička.

Nato se je vršil sprejem deputacij v Sokolskem domu. Pred začetkom sprejemanja je imel župan g. Benko nov nagovor na g. bana, kateri mu je odgovarjal v daljšem govoru

Govor bana dr. Marušiča so prisotni sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem.

Za tem so zastopniki raznih ustanov, korporacij in društev predložili svoje želje in pritožbe. Mnogo je bilo tudi zastopnikov okoliških občin, ki so vsi z odkritim srcem izrazili svojo lojalnost napram državi in napram sedanjemu režimu.

Vimenu manjšinskih občin Hodoš in Kopravnik, katerih prebivalstvo je madjarsko, je gosp. Veršič izrazil popolno lojalnost tega madjarskega prebivalstva napram kraljevini Jugoslaviji, kralju Aleksandru, Nj. vzvišenemu domu in sedanji vladi.

Po končanem sprejemu je povzel zopet besedo g. ban dr. Marušič, ki je v daljšem govoru odgovoril na nekatere želje in pritožbe. Pri tem je poudarjal važnost kmečkega stanu. Ako se našemu kmetu godi dobro, se bo tudi stanje ostalih slojev izboljšalo. Govoril je o šolskem vprašanju ter o novem šolskem zakonu. Naglašal je, da mora naše ljudstvo skrbeti za svoje potomce in da jim mora omogočiti primerno znanje, ako hoče, da se mu bo dobro godilo in da bodo mogli braniti svojo eksistenco. G. ban je dalje priporočal strpnost v verskem oziru ter je naglašal, da bo vlada vere vedno ščitila kot mogočne moralne in socialne činitelje.

Obiski v drugih občinah

Popoldne so g. ban, g. pomočnik bana, župan Benko in ostalo spremstvo bana obiskali dve občini na madjarski oziroma na avstrijski meji in sicer občino Sv. Jurij in občino Gornji Petrovci. V Sv. Juriju so bana pričakovali ognjegasci in domačini. Po več govorih je g. ban sprejel razna odposlanstva, med temi župana nemške občine Kromarovič, ki je v imenu tamošnje ga prebivalstva izjavil vdanost kralju Aleksandru, vladi in lojalnost ter ljubezen do kraljevine Jugoslavije. Iz Sv. Jurija se je g. ban odpeljal v Gornje Petrovce, kjer je bil sprejem izredno prisrčen. Kljub temu, da je g. ban s svojim spremstvom prišel v Gornje Petrovce šele ob pol 6. zvečer, ko je bila že tema, so prebivalci sprejeli g. bana pri vhodu v naselbino z dvema velikima državnima zastavama. G. ban se je napolit skozi gosti špalir ognjegascv in domačinov v občinski urad, kjer je sprejel odposlanstva. Tu so ga pozdravili evangelijski župnik Godina, katoliški župnik Anton Cirič, učitelj Vajd ter župan občine Šalovec g. Zupanek. G. ban je nato ostal v nevezanem govoru dalj časa v domačini, nakar se je s svojim spremstvom vtil v Mursko Sobotu.

Jutri odpotuje g. ban v Ljutomer.

Plemenita pobuda Nj. Vis. kneginje Olge

Beograd, 12. januarja. I. Po inicijativi Nj. Vis. kneginje Olge priredi društvo »Srpska majka« 17. t. m. v prostorih Oficirskega doma prodajo ročnih del svojih članic v korist siromašne dece. Pri tej prodaji bo imela kneginja Olga skupaj s svojo sestro princeso Marino svojo posebno mizo, kjer bosta prodajali dela, ki sta jih sami napravili. Na ta način hočeta pomagati siromašnim otrokom in njihovim materam. Svojo posebno mizo bosta imeli tudi soproga češkoslovaškega poslanika ga. Flieger in soproga belgijskega poslanika. Danes sta kneginja Olga in princesa Marina prisostvovali seji društva, na kateri je bil določen razpored dela. Skrb, ki jo je pokazala kneginja Olga za siromašno dečo, je vzvzdila velike simpatije med članicami društva.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 12. januarja. d. Nocjo od 17.30 do 20 se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika vlade notranjega ministra generala Petra Živkovića. Na seji so bili vsi ministri, razen znanega ministra dr. Marinkovića, ki je v inozemstvu. Rečevali so se na seji te koči posli.

Sožalnica naše vojske povodom smrti maršala Joffrea

Beograd, 12. januarja. I. Ob smrti maršala Joffra je naš minister za vojsko in mornarico poslal francoskemu vojnemu ministru tako-le brzojavko: »Nj. Ekscelenci g. Barthou-u, vojnemu ministru, Pariz. Globoko ganjen ob žalostni vesti, ki nam je javila veliko izgubo, katere je zadela prijateljsko in zavezniško Francijo s smrtjo slavnega maršala Joffra, prosim Vašo Ekscelenco, da sprejmete izrazne najiskrenejše sožalja jugoslovanske vojske in mornarice, kakor tudi moje ga. Minister general Hadžić.

Na to brzojavko je dospel od francoskega vojnega ministra tako-le odgovor: »Generalu Hadžiću, vojnemu ministru, Beograd. Zahvaljujem se Vam za občutke simpatije, ki ste mi jih blagovolili izraziti v imenu jugoslovanske vojske in mornarice. Spomin na maršala Joffra bo ostal vedno tesno zvezan s prijateljskim in zavezniškim, ki družni najini dve državi. Barthou, minister za vojsko.«

Aretacija veleposestnika Stepančiča iz Temnice na Krasu

Corica, 12. januarja. v. Na praznik Sv. treh kraljev so na podlagi denunciacije nekega fašista napravili karabinerji hišno preiskavo pri znanem veleposestniku Vladimiru Stepančiču v Temnici na Krasu in zares našli nekaj nabojev za lovsko puško, ki pa so bili brzokone podtaknjeni. Po tej naredbi so karabinerji, ki jih je spremljalo tudi nekaj fašistov, Stepančiča aretirali in ga vklenjenega na rokah in nogah odgnali peš skozi vas in Komen neznano kam. Njegovim najbližjim sorodnikom in znancom se do sedaj še ni posrečilo izvedeti, kje je Vladimir Stepančič in kako je z njim.

Priprave za volitev novega avstrijskega predsednika

Dunaj, 12. januarja. d. Na eni prihodnjih sej Narodnega sveta bo vlada predložila načrt uredbenega zakona za volitev predsednika republike. Volitev predsednika je določena za mesec junij. Topot bodo predsednika v Avstriji prvič volili neposredno volilci. Kot kandidatje pridejo v poštev: sedanji predsednik Miklas kot kandidat krščanskih socialcev, dr. Renner kot socialno-demokratski kandidat in dr. Schober kot kandidat Velenemcev in kmečke zveze.

Dostojanstven Merkurjev ples

Kakor smo v nedeljski številki že nakratko poročali, je letošnji Merkurjev ples zelo lepo uspel. Prireditelj je potekla naravnost dostojanstveno. K temu so pripomogli številni odlični zastopniki naše javnosti, kakor tudi izbrano občinstvo ter novi blesteči Trgovski dom, v katerem se je ples vršil.

Kmalu po 21. uri so bili v dvorani Trgovskega doma zbrani vsi gostje. Službeno odsotnega bana dr. Draga Marušića in kr. bansko upravo je zastopal načelnik upravnega oddelka g. dr. Leo Stare. Navzoči so bili divizionar g. Bogumil Ilić s soprogo, general Popović, komandant mesta, s soprogo, polkovnik g. Todor Milčević, ljubljanski župan g. dr. Dinko Pue, rektor univerze dr. A. Šerko, minister v p. g. dr. Albert Kramar, častno je bil zastopan ljubljanski konzularni zbor s generalnimi konzuli dr. Pleinertom, inž. Ševčikom in italijanskim konzulom g. Ramerijem, s češkoslovaškim vicekonzulom g. Cihelko ter g. M. Dularjem, dr. Strueljem in g. Hingom. Med gosti so bili še pol. direktor g. dr. Guštin, načelnik banske uprave dr. Marn, državni pravdnik dr. Grasselli, policijski svetnik dr. Mlekuš in drugi.

Celokupno je bil navzoč odbor »Trgovskega doma« s predsednikom g. Jelačinom st. V nadvse častnem številu so obiskali prireditelj tudi vsi zastopniki naše trgovine, obrti in industrije, kakor tudi zastopniki naših gospodarskih institucij, tako predsednik Zbornice za TOI g. Jelačin ml., predsednik Društva veletrgovcev in industrijcev g. Samec, predsednik Zveze gremijev za Dravsko banovino g. Josip Kavčič, predsednik Gremija trgovcev v Ljubljani g. Gregor, predsednik Zveze obrtnih zadrug g. Josip Rebek, tajnika Zbornice za TOI g. Mohorič in g. dr. Pless in drugi.

Številne odlične goste je sprejemal predsednik društva »Merkur«, generalni tajnik g. dr. Fran Windischer, ki je, kakor znano, v zadnjih letih povzdignil društvo v prvo in najagilnejše društvo v Ljubljani. Predsedniku dr. F. Windischerju gre predvsem zasluga, da je Merkurjev ples že nekaj let najboljšje obiskana in najbolj priljubljena elitna prireditev v sezoni. S svojo otmeno ljubeznivostjo zbira v okrilju »Merkurja« in njega prireditvah vedno ljubljansko elito.

Ples je otvoril s polonezo in nato s kolom zastopnik bana načelnik g. dr. Leo Stare s soprogo divizionarja g. Ilića. Sledil je sam divizionar g. Ilić s soprogo župana dr. D. Puca ter drugi odlični pari, nakar se je razvila prijetna živahna zabava ob zvokih Merkurjevega orkestra.

Ustanovitev Narodnega izseljeniškega sveta za Dravsko banovino

V kratkem se bo vršila anketa, ki jo skliče Rafaelova družba

Ljubljana, 12. jan. Danes popoldne se je vršila seja družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev. Med drugim je bila na dnevnem redu ustanovitev Narodnega izseljeniškega sveta za Dravsko banovino. Sklenjeno je bilo, da skliče družba v najkrajšem času anketo, na katero bodo povabljeni: ban Dravske banovine dr. Marušić, ljubljanski škof dr. Rožman in mariborski škof dr. Karlin, vsi trije kot častni predsedniki Narodnega izseljeniškega sveta, nadalje zastopniki: univerze, oddelka za socialno politiko in narodnega zdravja ter prosvetnega oddelka krajeve banske uprave, mestne uprave v Ljubljani, mestne uprave v Mariboru, Zbornice za TOI, Delavske zbornice, Javne borze dela v Ljubljani, Kmetijske županske zveze, Izseljeniške lige, Izseljeniškega narodnega odbora, Jugoslovanske strokovne zveze, Jadranske stranke, Narodno-socialno-strokovne zveze, Prosvetne zveze, škofijskega ordinarijata v Ljubljani, škofijskega ordinarijata v Mariboru in Zveze slovenskih denarnih zavodov.

Iz zastopnikov navedenih javnih ustanov in korporacij sestavljen Narodni izseljeniški svet

Gledališče

Nina Nana in Figurine

V operi je napovedana zanimiva premijera. Izvajali bodo dvojico krajših del. »Nina Nana« je Pratelanova opera za deco v 2 slikah, »Figurine« balet znanega zagrebskega skladatelja Šafranek-Kavića, katerega opera »Hasanagica« nam je že znana.

NINA NANA, PUNČKA MOJA...

I. slika. Na trgu pred cerkvijo se igrajo otroci. Igra prehaja že v tepež. Naenkrat zaslišijo boben, v trgovca preoblečen copernik prodaja igrače. Obstopijo ga in se čudijo. Iz dalje začujejo rog. Nastopijo glasniki in napovedo prihod poslanika. Ta pride. Iz svoje palače pride tudi gubernator s hčerko Alencico. Poslanik jo zasnuje, ona privoli, gubernator pa zapleše z njima starodavni svatbeni raj. Ljudstvo poje in pleše visokemu paru na čast. Zvon vabi k večericiam, vse gre v cerkev. Copernik je jezen, ker mu ni nihče nasedel. S copernikami hoče izvedeti, ali mu bo nakana uspela. Copernika s šivanko pokaže ugodno in res se iz cerkve izmuzne skupina otrok in pribiti k njemu. Ta jih vse ureče. Slediti mu morajo do temne rupe, ki jo čuva sto kač. Copernik izpremeni vse te uboge otroke z novim, strašnim zagovorom v lutke. Scena se izprazni, iz cerkve se čuje gregorijanski koral. Po petju se ljudstvo razhaja. Zastor pade.

Po odmoru stopi pred zastor napovedovalec in objasni usodo teh otrok. Sledi orkestralna medigra.

ČEVLJI

PO

INVENTURI

ŽELIMO

TEMELJITO IZPRAZNITI

Petovia, Ljubliana, Dunajska cesta 1/a

bo imel na ta način dovolj podlage za uspešno delovanje.

Namen Narodnega izseljeniškega sveta bo, proučevati naše izseljeniško vprašanje in notranjo kolonizacijo ter iskati sredstev za njega vsestransko rešitev, zlasti pa:

1. kako omejiti izseljevanje in preskrbeti izseljencem dela v domovini, bodisi z javnim

delom ali ustvarjanjem privatnih podjetij;

2. kako obrniti tok izseljevanja v domačo kolonizacijo in kje najti uspešnih sredstev za to;

3. kako poskrbeti za naše izseljence v tujini, da bo njih izselitev njim in domovini v korist;

4. kako jih ohraniti v tujini zveste Bogu, kralju in domovini.

Jugoslovanska manifestacija na meji

Razvitje sokolske zastave v Sovodnjem

Sovodenj n. Skofjo Loko, 10. jan.

V obmejni del Poljanske doline je Bog posadil lično, prijazno vas Sovodenj, ki že nad eno leto globoko orje in seje misel jugoslovanstva, za srečo in blaginjo naše domovine. V vrsti pristrano domačih prireditev sovedenjskega Sokola pa je 6. januar gotovo dosegel svoj višek, ko je društvo ob sodelovanju vsega prebivalstva razvilo na najsvečanejši, globoko domorodni način državno, sokolsko zastavo.

Lesketala je narava v milijonih snežnih kristalih in hlad je zajemal solčno jutro, ko so se pričele množice zgrinjati k nenavadni slovesnosti pred Sokolskim domom. Poleg domačega članstva s starostjo br. Maroltom in telovadcev z načelnikom br. Rupnikom so prispeli člani orožniške postaje, finančne kontrole in častna obmejna četa vojakov v kompletni bojni opremljenosti.

Z lepim, globoko zamišljenim nagovorom je otvoril slovesnost br. Janko Štefe, povdarjajoč posebej, da razvija sovedenjski Sokol vprav ob pomembnem dnevu 6. januarja svojo zastavo. Vsa hvaležnost in vdanost visokemu vladarju, Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je s svojo državniško modrostjo vzpostavil najtrdnjše stebere za blaginjo in moč države. »Razvijam in dvigam jugoslovansko zastavo kot simbol naše domovine, naroda in življenja našega. Trobojnice bodi vodnica trdnega upanja v moč, srečo in slavo Jugoslavije«, je zaključil govornik, nakar je izročil razvito zastavo starešini in ta zastavonoši.

Pozor! Mirno! Pozdravi! Oči stoterih so se obrnile v prelepe barve zastave; preko holmov, gričev in gozdov so odjeknili strelci častne čete, ki je oddala trikratno salvo. Lep, za opis prelep trenutek je bil to, ki ostane nepozabljen.

In zopet je povzel besedo br. Štefe. Naj vihra zastava v našo čast in v naš ponos. Pod njo se zbirajmo v delu za kralja, rod in dom. Prapor naj da moči in sile in vero, da se pod njim zbiramo v dneh nevarnosti v obrambo jugoslovanskih tal. Ob zaključku predlaga govornik brzojavko Nj. Vel. kralju, kar navzoči z oduševljenjem sprejmejo.

Erzjav se glasi: Sokolsko društvo v Sovodnju s upleno prilikom svečanog osvečenja nacionalnog barjaka na svom domu, budno čuva-

jući granicu uporedo sa našim dičnim graničarima zavetuju se, da će požrtvovalnim vrenjem svojih svetih nacionalnih dužnosti opravdati nade, koje Vaše Veličanstvo u nas polaže i pomoći Vam u izvršenju miroljubnih nacionalnih ciljeva. Da živi naš vrhovni komandant in njegov vzvišeni dom. Zdravo!

Slavnost je bila zaključena, pomembni dan pa ostane važen mejnik v kroniki naših obmejnih Sokolov in prebivalstva, ki se z navdušenjem in ponosom oklepa ciljev kraljevske vlade in sokolskega gibanja.

Zborovanje krajevnih organizacij invalidov

Ljubljana, 12. januarja.

V nedeljo dopoldne je zbravalo v Mestnem domu nad 2000 invalidov in vojnih sirot iz Ljubljane in okolice. Občni zbor je otvoril predsednik g. Zvonimir Sattler, ki je pozdravil zastopnika mestne občine g. Rudolfa Juvana, zastopnika dravske divizije podpolkovnika Caharijo Radičevića, zastopnika Zveze bojnikov g. Matičiča, zastopnika Oblastnega odbora invalidov g. Štefeta in druge goste in zborovalce, ki so poslali z burnim odobravanjem in vzklikanjem pozdravno in udanostno brzjavko Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade g. Petru Živkoviću in ministru za socialno politiko dr. Nikoli Preki. Posebno je pozdravil predsednik tudi odsotnega bana Dravske banovine g. dr. Drega Marušića. Po spominu vseh mrtvih članov organizacije, katerim so vzklíkili »Slava jim!«, je predsednik govoril o novem invalidskem zakonu in o stališču invalidov do tega. Zahvalil se je županu g. dr. Puca za vso pomoč ter vladi, ki je naklonila invalidom znatno podporo za božič. Tajniško poročilo g. Frana Zrimška pravi, da je bilo delo v tej družbi zelo plodno. Saj ima organizacija 285 članov in 195 članic. Blagajniško poročilo je podal g. Zlenker. Ker se nadzorni odbor ni strinjal z nekaterimi izdatki, ni predlagal »solutorija staremu odboru. Sledile so volitve. Za predsednika je bil izvoljen dr. Stanek Cape, odborniki pa so gg. Belinc, Pintarič, Gregorin in Resn. Namestniki pa ...

FAUSTOVO POGUBLJENJE

V nedeljo popoldan smo slišali to monumentalno Berliozovo delo drugič. Prav, da je Matičica koncert ponovila. Prišlo je mnogo glasbo ljubcev iz dežele in ti bodo najboljše reklama za popoldanske koncerte, ki bodo v bodoče gotovo še lepše obiskani. V primeri se premijero je bila repriza zelo dobra. Le šibkeje zasedena godala so minus. Zbor je bil še boljše nego zadnjič. menda je bolj izpočil. Isto moram priznati vsem solistom: Gostiću, Primožiču in Petroviču. Gostič, ki je bil zadnjič videti nekoliko indisponiran, je pri reprizi jemal višine igraje in je posvetil največjo pažnjo prednašanju. Namesto Gjunjenčeve smo topot slišali Majdičeve, ki ji partija Margarete leži na moč. Frazirala se je lepše kot Gjunjenčeva in me je njeno petje zadovoljilo nad pričakovanje. S tem aparatom bi si želel slišati Janačkovo »Glagolsko mašo«.

Slavko Ostere.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 13. januarja: Zaprt.

Sreda, 14. januarja: »Mercadet«. Red B.

Opera.

Torek, 13. januarja: »Nina nana, punčka moja...« Mladinska predstava. Balet »Figurine«. Premijera. Izven.

Sreda, 14. januarja: »Hasanagica«. Red A.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 13. januarja ob 20. uri: »Duh zemljec«.

Ab C. Prvič.

Gornik in Klander Amalija. Nadzorniki gg. M. Ruš, Preša in Zrimšek. Namestniki gg.: Trebušar in Novak Marija. Po zahvalnem govoru novega predsednika in po debatah o delovanju prejšnjega odbora ter o »ugi« važni zadevali, tičečih se invalidov, je bilo zborovanje zaključeno.

Pismo iz Kamnika

Občni zbor gasilnega društva. — Samaritanski tečaj. — Iz obrtnega društva.

Občni zbor Gasilnega društva, ki se je vršil v nedeljo 11. t. m. popoldne v gostilni Fajdiga, je bil polnoštevilno obiskana. Navzoči so bili tudi mestni župan g. Kratnar, okrožni zdravnik dr. Matjašič in župni načelnik g. Cerar. Iz poročil funkcionarjev posnemamo:

Društvo šteje 56 rednih delovnih članov. Ker nekateri člani kažejo premalo veselja in vneme, da bi se udeleževali vaj, občni zbor sklene, da je udeležba članstva pri vseh vajah, ki jih priredi društvo, strogo obvezna. Kdor trikrat neopravičeno izostane, se ga izključi.

Na poziv strokovnega glasila »Gasilec«, naj vsako društvo na svojem obnem zboru razpravlja in poda svoje mnenje o gasilski samopomoči, občni zbor izjavi, da bo vztrajal pri svojem prvotnem sklepu, naj bo samopomoč za vsa društva in vse člane obvezna. Sprejet je bil tudi dodatni sklep, da se v slučaju, ako bi se splošna samopomoč razšla, ustanovi župna samopomoč, obvezna za vsa društva, včlanjena v župi.

V preteklem letu je bil ustanovljen tudi sanitetni oddelek, katerega vodja je okrožni zdravnik g. dr. Matjašič. Oddelek ne more odgovarjati svojemu namenu, dokler ne bo preskrbljen z vso potrebno opremo, kajti za enkrat razpolaga samo z 2 nosilnicama in s potrebnimi obvezami. Naglašajo se potreba po nabavi rešilnega avtomobila.

Blagajniško poročilo izkazuje 45.090 Din dohodkov in 44.885 Din stroškov. V preteklem letu je mestna občina preuredila in prenovila zunanost in notranost Gasilskega doma, kar jo je veljalo 10.000 Din. V letošnji proračun pa je vstavila vsoto 9000 Din kot prispevek Gasilnemu društvu. Požrtvovalnost in naklonjenost občine Gasilnemu društvu zasluži vse priznanje.

Kot delegati za glavno skupščino se izvolijo gg.: Kladič, Lampič in Uršič.

Nadzorniku uprave g. Beču se izreče zahvala za vzorno vršitev poverjene mu naloge.

Z odobravanjem se sprejme predlog o ustanovitvi gasilskega naraščaja. Večbanje za proste in orodne vaje naraščaja prevzame g. Tončič Nande.

Samaritanski tečaj, katerega priredi Rdeči križ v Kamniku, bo obiskovalo skoro polovico članstva. Tečaj se prične v začetku februarja in bo obsegal 20 predavanj izbranega zdravstva, z namenom, nuditi udeležencem teoretični in praktični pouk v prvi pomoči pri nezgodah, nesrečah in obolenjih. Tečaj se zaključuje z izpiti in dobe oni, ki bodo pokazali dovoljno izvežbanost, diploma Rdečega križa o usposobljenosti za vršitev sanitetne službe.

Obrtno društvo priredi 1. februarja ob 8. uri zvečer velik zabavni večer, katerega čisti dobiček je namenjen zgradbi javne ljudske kopele. Društvo ima v ta namen že fond 10.000 Din. Kje naj bi se kopele zidala, še ni določeno, stremlja pa za tem, da bi bila v sredini mesta. Radovedni smo, kako bo ta stvar uspela, ker so z njo združeni precejšnji stroški. Kaj pa kopalnice usmiljenih bratov, ki je vzorno ohranjeno, a že dve leti ne obratuje? Kaj če bi ga poskusili oživeti?

Glas iz občinstva

Radio - Ljubljana. Po mojem mnenju ni bilo prav, da ste dovolili prvi se oglasiti k temu vprašanju baš Prosvetni zvezi. Ali ne priča njena naglost, da se čuti prizadeto? Prav rad verjamem, da obstaja pri postaji nekaj programni odsek, verjamem tudi, da so v njem gospodje od naše univerze, drugih šol, glasbeniki etc., vendar pa moram izreči bojazan, da so to — sicer vse časti vredni gospodje — vendar skoraj vsi iz bivšega tabora SLS. To se more sklepati iz raznih programov. Tako je bilo n. pr. na dan 6. januarja na sporedu to-le: 9.30 versko predavanje, 10.00 prenos cerkvene glasbe, 11.00 Marijino oznanjenje, 15.30 Marijino oznanjenje, 20.00 misijska slavnost, vmes eno predavanje in nekaj godbe. Lepo prosimo, ali smo hroščniki sami organisti, cerkovniki in podobno? Ali niso vmes tudi drugoverci, pa versko brezbrizni? Kdaj dobe ti program za svoje plačilo? Ne zahtevamo in ne čemo brezverskih točk, baš tako pa tudi ne samih verskih! Raditega: mešan programni odsek!

Dnevne vesti

— Razpis službe strokovnega tajnika. Trgovska industrijska in obrtna zbornica v Podgorici razpisuje službo strokovnega tajnika. Plače doseže lahko do 66.000 Din letno. Prošnjo je treba vložiti do 10. februarja pri zbornici v Podgorici.

— Razpis 4 služb za pripravnikove polic. agentov. Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na osnovi § 11. zakona o državnih polic. izvršilnih uslužbencih natečaj za sprejem 4 pripravnikov polic. agentov v drž. službo. Kandidati, ki pristajajo na pogoje, morajo vložiti pri upravi policije v Ljubljani najkasneje do 25. januarja 1931. svojeručno pisane prošnje z opisom svojega dosedanjega življenja ter kolkovane s 5 dinarji.

— Poroka. V nedeljo popoldne sta bila poročena v Mislinjah g. dr. Franjo Radšeli, asistent zdravilišča na Golniku, in gdč. Zorka Rozmanova, hčerka veletrgovca iz ugledne rodbine Rozmanove iz Mislinj pri Slovenjgradcu. — Obilo sreče!

— Za dobo mednarodnih zimsko-sportnih prirediteljstva sode s Bohinju samo »Putnik« Tourist Office, Ljubljana, Dunajska cesta 1. Rezervirajte pravočasno!

— Velik ples Jadranske straže v slovenskih narodnih nošah bo 24. januarja 1931 v Unionski dvorani v Ljubljani. 365

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398

— Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 166

— Vreme. Barometer je kazal v Ljubljani ob 7. uri 766,5, v Mariboru 765,4, termometer pa v Ljubljani — 2,6, v Mariboru — 4. V Ljubljani je pihal severovzhodnik, v Mariboru je bilo mirno. Jasnje je bilo v Mariboru, drugod pa oblačno. Snežilo je v Beogradu (2 mm), Sarajevu (0,1), Skoplju (4 mm), deževalo pa v Kumboru (8 mm), v Splitu (0,1) in na Visu (7 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani — 0,8, najnižja pa v Ljubljani — 3,6, v Mariboru — 4, v Podgorici — 4, v Zagrebu — 3, v Beogradu — 4, v Sarajevu — 6, v Skoplju — 2.

Ljubljana

Torek 13. januarja 1931, Hilarij. Pravoslavni: 41. decembra, Melanija.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

* Uspele nedeljske prireditve. Razen prireditelj v operi in drami ter v Unionu, kjer je Glasbena Matica pela Faustovo pogubljenje, o katerem poročamo na drugem mestu, moramo omeniti še Tatjanin večer, ki se je vršil v veliki dvorani Kazine. Posetilo ga je zlasti veliko število prijateljev in znancev ruskih emigrantov, med njimi znana njih dobrotnica ga. dr. Terezija Jenkova. Prišli so tudi zastopniki naše javnosti, med njimi župan dr. Dinko Puc, podžupan prof. Jarc, rektor prof. dr. Šerko in drugi. Sviral je Negodetov jazz, ki je občinstvo kmalu razmahnil, da se je veselo zabavalo in plesalo. Lepo uspela prireditev v nedeljo je bil tudi podofiterski ples na Taboru. Dvorana je bila okusno okraшена. Ples so posetili po otvoritvi Merkurjevega plesa zastopnik bana načelnik dr. Leo Stare, divizionar g. Bogumil Ilić in komandant mesta general g. Popović, župan dr. Puc in drugi. Prireditelj je potekla zelo živahno.

■ Pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske. Vaja ženskega zbora danes v torek 13. januarja ob 18/4, moškega zbora ob 20. uri. Pridite vsi in točno. — Odbor.

■ Orkestralno društvo Glasbene Matice. Vaja se vrši danes ob 8. uri zvečer. — Odbor.

■ Podpornemu društvu za gluho-nemog mladi- no so darovali: ravnatelj Matej Hubad 100 Din v počaščenje pokojne Ivane Mahkote; Dragotin Ukmarjeva in Ferdo Juvaneč, šolski ravnatelj v p. 200 Din namesto venca na krsto sva- kinje Ivanke Juvanečeve. Plemenitim daroval- cem iskrena zahvala!

■ Loterija Jugoslovanskega društva za žu- vanje narodnega sdravja. Najvišji zaščitnik tega društva je Nj. Vel. kralj in loterijski dobitek bodo uporabili za asanacijo vasi. Zato oblastva to akcijo vsakomur toplo priporočajo.

■ Prva mladinska operna predstava v naši operi. Danes 13. t. m. bodo naši šolarji izvajali na odru opernega gledališča prvokrat mladinsko opero, ki jo je vglasbil skladatelj Pratella. Pri tej predstavi sodeluje nad sto naše mladine, ki sicer obiskuje po veliki večini I. državno realno gimnazijo v Vegovi ulici, dalje III. mestno de- kliško osnovno šolo na Vrtači, deloma pa tudi mestno žensko gimnazijo v Ljubljani. Izredno ljubko operno delo sta naštudirala dirigent g. Niko Stritof, ki je oskrbel tudi prevod in pa višji režiser prof. Osiip Sest.

■ Odprta noč in dan so groba vrata! V Ljubljani so umrli g. Robert Tutta. Pokopali so ga včeraj. — V ženski bolnici je umrla ga. Ivana Ureva, posestnica v Radovljici.

■ Reševalni avto se ponesrečil. V nedeljo po- poldne se je na cesti proti Dravljam prevrnil avto rešilne postaje, ko se je hotel izogniti eno- vprežnemu vozu. Sofer je še pravočasno odsko- čil, dočim je spredaj sedeči poklicni reševalec Vladimir Vizjak obliči na sedežu, drugi reše- valec France Florjančič pa udaril z glavo ob rob in se zapletel za volan. Oba ranjena so naloži- li na avtotaksi, ki ju je odpeljal v splošno bol-

nico. Florjančiču so izprali rane in ga obvezali, nakar je odšel v domačo oskrbo. Pri Vizjaku so spoznali poškodbe za zelo resne. Ponesre- čenec ima hud pretres možganov. Njegovo sta- nje je zelo kritično!

■ Dve težki nesreči. Okoli 55letni delavec brez stalnega bivališča Tomaž Praprotnik je v vinjenem stanju padel tako nesrečno na cestni tlak, da je dobil hud pretres možganov. — V Gorjah pri lesni industriji zaposlenemu 15let- nemu delavcu Matevžu Zalokarju je zlomil hlo- desno nogo pod kolenom. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v ljubljansko splošno bolnico.

■ Kaj vse krađeje. Mesarskemu mojstru Bo- šku Tavladijacu, stanujočemu v Rožni dolini, je bilo ukradeni iz veže hiše št. 8 v Pražakovi uli- ci kolo, vredno 800 Din. — Ana Štrubelj iz Hradeckega vasi št. 64 je naznanila, da so ji bile ukradene iz nezaklenjene veže otroške san- ke, vredne 150 Din. — Heleni Hafer, zasebni- ci, stanujoči na Vodovodni cesti, je bil pred dne- vi ukraden iz zajčjega hleva 60 Din vreden zajec. Njegovo kožo je našla te dni nad gramo- zno jamo, iz česar sklepa, da je bil tat iz naj- bližje okolice. — Tvrdki Lenasi Gerkmann je bila ukradena izpred trgovine izložbena oma- ra z različnimi vzorci blaga za obleke. Tvrdka ima 6000 Din škode.

Maribor

m Pravoslavna občina v Mariboru. Konec leta in prehod v novo leto praznujejo tukajšnji ob- čani pravoslavne vere danes v torek v lovski dvorani hotela Orel. Proslava bo ena najzani- mivejših za te kraje, ker se bo vršila po starih slovenskih običajih. Začetek ob pol 21. uri. Vstopnine ni nikake, radi tega tudi dobrodošli prijatelji pravoslavcev.

m Ustanovni občni zbor podružnice »Mer- kurja«. V nedeljo popoldne je bil v hotelu »Zamo- rec« ustanovni občni zbor podružnice zagreb- skoga bolnišniške zavarovalnega društva »Mer- kur«. Na zboru se je največ razpravljalo o na- črtu novega zakona o socialnem zavarovanju in se je protestiralo proti §§ 93, 94 in 95, zlasti pa proti § 194, s katerim se omejuje, odnosno rajonira poslovanje bolniških blagajen po bano- vlinah. Zborovalci so naglašali, da je to v na- sprotnju s sedanjo državno politiko in sklenili odposlati spomenice ministrskemu predsedniku, ministru za soc. politiko in zdravstvo ter zaka- nodajnemu odboru. Novi odbor tvorijo predse- dnik g. Srečko Kolar, podpredsednika gg. Anton Jere in Ludovik Čretnik, tajnik in poverjenik g. Anton Hlebič itd.

m Izdane in izbrisane obrtne pravice v letu 1930. Lani je bilo v Mariboru prenovljenih 244 obrtnih pravic in sicer 150 prostih, 75 rokodel- skih, in 19 koncesijoniranih. Koncesije so bile izdane 3 za stavbenike, 1 za prevažanje oseb s avtobusi, 5 za avtobusne izvoščke, 1 za hotelski omnibus, 1 za veletrgovino z farmacevtskimi iz- delki, 1 za trgovino s slikami, 1 za prodajo mo- hitvenikov, 1 napeljevanje elektrike, 1 za zobo- tehniko, 1 za starinstvo, 1 za dimnikarje, 1 za izvoščke in 1 za hotelskega slugo. Izbrisanih je bilo 194 obrtnih pravic, in sicer: 130 prostih, 53 rokodelskih in 1 koncesijoniranih. Koncesije so se izbrisale: 1 za izdelovanje sodavice, 1 za iz- delavo in prodajo orožja in streliva, 1 za zidar- skega mojstra, 2 za avlo-izvoščke, 3 za izvoščke, 2 za dimnikarja in 2 za vodnega instalaterja.

m K današnji premijeri »Duha zemlje«. Dane- s včer bo v našem gledališču premijera ve- like žaloigre »Duha zemlje«, dela velikega dra- matika Franka Wedekinda. V glavnem liku, v Lulu, je pisatelj ustvaril poseben tip ženske, ki je predstavila vseh podobnih v človeški druž- bi. Mimo tega je vsebina globoka, veledramatiš- na in zelo učinkovita. Delo je pa pripravil re- žiser g. Jože Kovič, a nastopilo bo skoraj vse dramsko osebje. Nove dekoracije sta po reži- serjevem zasnutku izvršila gg. Ussar in Božik. Obiskovalce opozarjamo, da se bo predstava pričela točno ob 20. uri in se bodo takrat vrli zaprli. Zamudnikom bo vstop dovoljen šele po prvem dejanju. Vsi naj tedaj zavzamejo svoja mesta že 5 minut pred 20. uro.

m Lovsko sobo streljanje. Podružnica Slov. lovkega društva v Mariboru bo priredila od če- trtka 15. t. m. dalje vsak večer ob 20. uri na kegličju v gostilni Plzenski dvor v Tattenba- chovi ulici streljanje na tarčo z malokaliberski- mi puškami.

m Film »Na zapadu nič novega« bo prišel tudi v Maribor. Menda bo na razpolago šele okrog Velike noči.

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Ivan Režek, slaščičar in gdč. Marija Perkovičeva, zasebnica; Alojzij Zelenko, kroja- ški mojster in gdč. Marija Potočnikova, ordo- vljena Pečnikova, hišna posestnica ter France Šarman, splavar in gdč. Ottilija Plazovnikova, posestnikova hči. Bilo srečno!

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru um- rli: Karel Lešnik, zidar, 78 let; Feliks Miche- litsch, trgovec in hišni posestnik, 70 let; Josip Lorber, šolski sluga, 59 let; Alojzija Kranjčeva, žena železničarja, 62 let; Klara Požegarjeva, rojena Močnikova, žena posestnika, 42 let; Mate Ugrin, kaznjene iz Splita, 63 let; Frančiška Koroschetz hišna posestnica, 72 let; Marija Fer- kova, hči posestnika, 49 let; Martin Bedjanič, dvorni svetnik, 75 let; Josip Šerjanc, kleparski mojster, 23 let; Alojzij Brezina, zasebnik, 77 let; Majda Strebarjeva, hči delavke, 1 mesec; Leopold Valentin, občinski delavec, 75 let; Ka- rel Schlamberger, posestnik, 65 let; Marjeta Spitova, rojena Vlahova, vdova po železničar-

ju, 80 let; Otmar Koprivnik, sin železničarja, 2 meseca; Alojzija Godčeva, vžitarica, 57 let; in Josip Ratej, tehnični poštni uradnik, 49 let star. N. v m. p.!

m Nesreča v kurilnici. Včeraj popoldne je pri- delu v kurilnici Državnih železnic na Koroškem kolodvoru padel 33letnemu železničarju Juriju Romu na desno nogo težak kos železa in mu jo pod kolenom zdrobil. Težko ranjenega delavca so nemudoma prepeljali v bolnico.

m Nezgoda na poti iz cerkve. V nedeljo je pri Sv. Barbari v Slovenskih Goricah na poti iz cerkve padla 51letna Marija Potočnik tako ne- srečno, da si je zlomila levo nogo. Z rešilnim avtomobilom so jo prepeljali v mariborsko bol- nico.

m Ponesrečeni Čerič umrl. V nedeljo je v tu- kajšnji bolnišnici podlegel poškodbam, katere je pred dnevi dobil pri podiranju drevesa, 62letni viničar Ivan Čerič iz Spodnje Kungote.

m Zopet pasji zapor. Ker je mestni konjar pretekli teden ujel v Betnavski ulici steklo mačko, je mestna občina odredila do nadaljnjega strogi pasji in mačji zapor. Lastniki psov in mačk, ki bi odredbo prekršili, bodo kaznovani.

m Tihotapstvo. Zaradi suma tihotapstva so aretirali neko Marijo D. in našli pri njej krog 2000 vtihotapljenih vžigalnih kamenčkov.

m Zakaj in čemu? Svoječasno se je bila po Mariboru razpasla navada, da so po gostilnah, kavarnah itd. ogovarjali goste nemški. To je oblast vsaj v splošnem odpravila, namesto na- takarjev in natakarc pa nemškutarji sedaj na- ši izvoščki pred glavnim kolodvorom. Ljudi, ki prihajajo z vlakov, ogovarjajo in vabijo v nem- škem jeziku. Zakaj in čemu?

m Izgubljene. V veliki dvorani pivovarne Union se je v nedeljo po polnoči izgubila zlata zapestnica. Najditelj naj jo izroči mestni poli- ciji.

m Okoliški razgrajati. V noči od sobote na nedeljo so bili Mariborčani precej mirni, zato pa so se tembol izkazali deželani, in — vsi iz Rač. V turški kavarni v Vetrinjski ulici so se trije tako udeleževali, da je moral intervenirati stražnik, katerega so pa tudi napadli in so zato morali k »Grofuc«, kamor so pozneje privedli še dva sovaščana, ki sta razgrajala v nekem dru- gem nočnem lokalu. Pri »Grofuc« so vsi soli- darno protestirali proti temu, da bi jih kot Rač- čane zapirala — mariborska policija.

m Izgubljena mladost. V nedeljo je policija aretirala šele 14-letno Verico M. iz Sv. Petra pod Mariborom, ki se je potepala po mestu in se vdajala razvratnemu življenju. Dekle je bilo že štirikrat prijetu in odposlano domov, sedaj pa pojde v poplavljalnico.

m Vlom v točilnico. V noči od sobote na ne- deljo so štirje mladeniči vlomili iz dvorane pi- vovarne Union v točilnico, last restavratke- ge. Dolničarjeve, in odnesli 5 steklenic vina, vrednih po 50 in 60 Din. Dve steklenici so še tam izpraznili, tri pa so odnesli. Imeli pa so smolo, kajti opazili so jih štirje drugi in dva spoznali. Policija ju je v nedeljo tudi izsledila in pri zaslišanju sta izdala tudi druga dva to- variša.

Celje

* Proslava 55letnice »Triglava« v Celju. Že v petek so se v Celju začeli zbirati akademiki, v soboto pa je ves dan vladalo v mestu živahno vrvenje kot že dolgo me. Starešine so prihajale že dopoldan, pa tudi drugi udeleženci so prišli s prvimi vlaki. Ob 17. se je vršila v dvorani Mestne bramlinice slavnostna seja starešin, ki jo je otvoril g. dr. Rajh iz Celja. Pozdravil je vse došle starešine ter mlade Triglavane in me- stnega načelnika g. dr. Goričana. Predital je brzojavne pozdrave, zlasti onih, ki se proslave niso mogli udeležiti. Za njim je govoril g. prof. Brolih, predsednik starešinske zveze, ki je vse stare in mlade Triglavane bodril k nadaljnje- mu vztrajnemu delu. G. dr. Hrašovec Milko je v kratkih potezah orisal zgodovino in razvoj društva. Sledili sta poročili zagrebške ter ljub- ljanske edicije. Nato je mestni načelnik g. dr. Goričan pozdravil Triglavane v imenu mesta. Z navdušenjem je bilo slišeno, da se pošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. Zaključili so sejo pozdravni govori bratskih akademskih društev. Zvečer se je v Celjskem domu vršil velik ples. Velika dvorana je bila izredno lepo okrašena z društvenimi emblemi. Udeležencev je bilo toliko, da je sicer velika dvorana skoro bila premajhna. Kar pa se je na tem plesu po- kazalo eleganca in res dobrega razpoloženja, tega menda Celje sploh še ni videlo. Ples je trajal do zgodnjih jutranjih ur, mnogo zuna- njih udeležencev pa je še preko nedelje ostalo v Celju. Proslava »Triglava« je društvu v ponos, udeležencem pa bo še dolgo ostala v prijetnem spominu.

* Delovni trg. Pri celjski borzi dela je v ča- su od 4. do 10. januarja iskalo dela 441 mo- ških ter 161 žensk, dela je bilo za 23 moških in 16 žensk, dobilo je delo 14 moških ter 9 žensk, brisani so bili iz evidence 8 moški ter 2 ženski, koncem tedna pa je ostalo v eviden- ci 424 moških ter 150 žensk.

* Borza dela v Celju potrebuje 8 konjske hlapce, 1 kravarja-švicarja, 30 rudarjev, 1 vo- dovodnega instalaterja, 2 mizarja, 1 kolarja, 2 predelca in kodralca žime, 1 hišnega slugo, 1 šoferja, 1 zasebnega uradnika, 11 vajencev, 23 kmečkih dekel, 2 natakarc, 1 kavarniško ku- harico, 1 trg. pomočnico, 2 kuharici, 8 slu- žkinj, 1 gospodinj, 2 orožniški kuharici.

* Požar. Včeraj zjutraj ob pol osmih je ne- nadoma začelo goreti na podstrešju hiše gosp. Kirbischa na Lavi št. 26. Mestni gasilci so bi- li takoj alarmirani in so se takoj odpeljali na kraj požara. K sreči pa so stanovalci hiše po- žar kmalu opazili in ga kmalu pogasili, tako da so gasilci po kratkem delu zopet lahko od- šli. Kako je požar nastal ni znano, baje ga je neka stranka zakrivila, ki je z odprto lučjo šla na podstrešje.

* Nezgoda. Ko je včeraj zjutraj ob 4. uri 19-letni trgovski pomočnik pri trgovki Kedel v Gaberju Tratinik Jože nakladal sejnarski voz, se je voz nenadoma prevrnil. Tratinik je dobil občutne poškodbe na glavi in je moral iskati pomoč v javni bolnici.

* Najdbe. Našli so se sledeči predmeti: zlat možni prstan, trije bankovci po 10 Din ter jrv volnen šal. Dobijo se te stvari na policiji.

* Aretacije. Radi suma tajne prostitucije sta bili aretirani v nedeljo zvečer neka K. Jožefa ter neka Z. Marija. Obe sta na videz trgovski potnici in nosita s seboj neke komisijske knji- ge, iz katerih pa je razvidno, da samo na vi- dez opravljajo trgovske posle. Eno so oddali v sodni zapor, drugo pa v bolnico.

Murska Sobota

Sokolsko društvo v Murski Soboti bo priredilo 15. t. m. lepo igro »Gostilničar od Sv. Rokac«. — Spisal je tukajšnji učitelj g. Ferjan.

Goreči avtomobil. Ko sta se pred dnevi pelja- la iz Cakovca v Mursko Sobotu sofer in uradnik g. Benka, župan v Murski Soboti, se jima je pri Belčinih vnel avtomobil. Avtomobil je popol- noma zgorel.

Bodoni. Stara posojilnica, ki je bila nekdanj včlanjena na Ogrskem v »Hitelszövetkezeti«, je sedaj prejela od tam nad 140 tisoč dinarjev.

Lep vzgled, ki bi ga naj posnemali tudi drugi, je dala trgovina brata Šiflar in Hahn. Obdarovala je namreč bolnike soboške bolnišnice z žepnimi robci.

Pluj

Večer »Jadranske straže« se vrši v soboto 17. januarja 1931 v vseh prostorih Društvenega doma v Pljuju. Na sporedu so razne zanimive točke. Opozorjamo posebno na dekoracije, ki jih oskrbuje strokovnjaki. Dvorana bo izpreme- njena v vojno ladjo, na kateri bo svirala pri- znana narodna železničarska godba »Drava« iz Maribora. — Posetite vsi to prvo večjo patrijo- tično prireditev! 450

Pragersko

Občni zbor. Pragersko in spodnjepoljskavsko opeševalno društvo bo imelo v nedeljo, dne 18. t. m. ob 15. uri popoldne v gostilni Luršak letošnji občni zbor. Glavna točka bo voditev novega odbora.

Ubežna krava. V petek, dne 9. t. m. je ušla posestnici Mariji Batirjevi iz Sp. Lj. Poljskave krava, katero so potem vso noč in v soboto ves dan iskali, pa zaman. V nedeljo pa se je se- stradana sama vrnila.

Zatvoritev gostilne. Ga. Marija Verbenjakova je zaprla svojo gostilno na Pragerskem.

Gasilska veselica. V nedeljo, dne 11. t. m. je priredilo gasilsko društvo v Spodnji Poljskavi v gostilni Žihari igro »Užitkarji«, ki je prav dobro uspela. Med odmorom je svirala gasilska godba. Obisk je bil obilen, posebno iz Spodnje Poljskave.

Slovenska Bistrica

Protituberkulozna liga. V nedeljo 11. t. m. je imela pri lepem številu zbranega meščanstva Krajevna protituberkulozna liga v Slov. Bistri- ci svoj ustanovni občni zbor. Po izpraznjenju dnevnega reda so bili v novi odbor izvoljeni: za predsednika lekarnar g. Branislav Mondini, za podpredsednika komandant garnizije podpol- kovnik g. Prohaska, za tajnico nadučiteljica ga. Fajgelj Ottilija, za blagajnika g. Arzenšek, ko- vač in posestnik, za odbornika pa g. dr. Simen Jagodič, okrožni zdravnik, g. Vaupotič, pek, g. I. Milnar, uradnik, g. dr. Schaubach, odveta- nik in župan in g. Rumež, krojač. V imenu Osred- nje PTL je občni zbor pozdravil upravitelja ma- riborske ekspoziture OUZD. Društvu želimo ve- liko uspehov in sreče!

Motnik

Nezgoda. Dne 8. t. m. se je pri sgradbi elek- tričnega daljnovođa Velenje—Crnuče pripetila nezgoda. Ker mora biti ob progi na vsako stran 20 metrov vsa posekana po gozdovih, sedaj po- novno sekajo dreve in pri tem sekanju je padle dreve na nogo nekemu delavcu, doma iz Lukovi- ce, in mu je je zlomilo. Pripeljan je bil takej k zdravniku na Vransko in nato v bolnico v Celje.

Luče pri Ljubnem

Nesreča. Dne 10. t. m. se je 9 let star fantek Strmčnik Franc, sin tukajšnjega mehanikarja Strmčnika, igral s nabojem od flobertovke. Naboj je eksplodiral in fantku poškodoval tri prste na desni roki, tudi levo oko je nekoliko poškodo- vano.

Trzin

Elektrifikacija. Kot vse kaže, bomo elektriko kmalu dobili. Pri postaji je še vse polno dre- gov za daljnoved, tudi betonske podstavke, ki jih de- lajo pri vsakem mostu na Ješici, že vozijo proti Dobu in Krtni.

Led. Pod graščino Habbach je tudi letos led, ki ga še lomijo in vsajje predvsem v Domžle me- sarjem in gostilničarjem. Sicer se nima begve kake debeline, ampak bojijo se, da ne bi nasto- pilo južno vreme. — Pa tudi draslec je precej na ledu. Se Domžalci pridejo k nam.

Vendar enkrat. Po nešteti burkah, ki so bile servirane v preteklem letu v Domu, se sedaj pri- pravljajo na vprisicitev »Divjega lovca«. Obilo uspeha! — Kulise so gotove; krasno jih je na- pravil g. Magolič iz Ljubljane.

Opeharna. Po daljšem odmoru so zopet pričeli z delom. Kopljejo ilovico in trebijo gozd poleg ceste tako, da se bodo letos, kot vse kaže, vse pove- žalo. Material je namreč tu izobren, čim globlje kopljejo, tem boljše ilovice je.

Hrastnik

Separacija. V soboto je stopila nova rudniška separacija v obrat.

Napadena. Na poti iz Hrastnika v Trbevlje je bila napadena — kakor sama pripoveduje — rud- niška delavka, vdova Deoto. Nepoznan možki je zahteval od nje ves denar, kar ga ima pri sebi. Zena je imela k sreči le sedem dinarjev, ki jih je lopov vzeml.

Na hišah po Hrastniku in okoliških vaseh smo opazili v zadnjem času lične, v narodnih barvah v enajzu izdelane tablice z navedbo kraja in številko. Dasi so morali hišni posestniki tablice plačati sicer po zmerni ceni (Din 24), pozdravlja- mo to odredbo.

Velik snežni metež v Prekmurju

Na vseh progah ogrožen promet.

Murska Sobota, 11. jan.

Velik snežni metež je po vsem Prekmurju. V dva dni močno naletava sneg in ga je ponekod nanesel toliko, da je onemogočen vsak promet.

Če bo še nekaj časa naletaval, bo onemogočen avtobusni poštni promet, ki opravlja dnevno službo med Mursko Soboto in Dolno Lendavo, to je proga 34 km, in med Mursko Soboto ter Rogošci.

Žalostna usoda bivšega rudarja

Slaboumnega je Amerika vrnila domovini.

Brežice, 11. januarja.

Težak je rudarski stan, vsak dan prihajajo nova poročila o težkem gnotnem stanju rudarjev. Zadnjega leta pa prihajajo tudi tožna glasila iz Amerike. V naslednjem eden prav resnih opominov našemu ljudstvu, ki vse preveč zaupa tujini.

Pred letom je prišel iz Amerike odgonskim potom v Rajhenburg, oziroma v svojo rodno občino Lokve pri Rajhenburgu, samski, okrog 40 let star bivši rudar I. Zupce. Več let je bival v Ameriki in se je nekoč pri neki rudniški nesreči težje ponesrečil na glavi, to je pa imelo zanj usodne posledice, postal je slaboumen. V domačem kraju se je nekaj časa vedel dobro, splošno je bil videti mirnega značaja. Zadnje čase je pa postal naravnost brutalen in ljudem nevaren. Pred dnevi je prišel v Rajhenburg do okrognega zdravnika g. dr. Škofa in mu je resno zapovedal, naj mu izda potrdilo, da se lahko vrne v Ameriko. Enako je tudi nadlegoval rajhenburškega župnika g. Jožefa Tratnika. Grozil je celo, da ju ubije, ako mu prideta pred oči.

Oblasti naj bi se vendar zganile in ga spravile pravočasno na varno v umobolnico, da ne bi ogrožal mirne ljudi, posebno pa službo izvršujoče organe!

Jesenice

Ustanovitev Francoskega kroška. Pripravljalni odbor za ustanovitev Kroška prijateljev Francije na Jesenicah javlja cenj. interesom, da se bo občni zbor vršil takoj, ko dosepejo potrjena pravila, ki se sedaj nahajajo na banski upravi. Občni zbor je bil sicer določen za božične dneve, vendar so to preprečili nepredvideni zadržki. Dosedaj je prijavljenih že do 100 novih bodočih članov tega kluba. Vsak, kdor hoče še pristopiti, naj javi to pismeno ali ustno g. Lovrečiču, pomočniku obm. polic. komisarja ali pa odvetniku g. dr. Šempiharju. Ta gospoda dasta tudi vsa druga pojasnila, ki e tičejo bodočega društva.

Tudi na Jesenicah je vzelo prebivalstvo z zadovoljstvom na znanje ukrep uprave »Jugoslovana«, da je pocenila svoj list, da stane tudi nedeljska številka samo 1 Din, čeprav obsega 16 strani.

Koliko smo pojedli in popili lani

Ker živimo v dobi statistike in podajamo celo življenje v številkah, bi bilo zanimivo pogledati, koliko smo v minulemu letu zavžili. V minulemu letu smo pojedli na Jesenicah 651 goved, 18 konj, 537 telet, 635 prašičev, 27 ovac in koz, 37 jagnjet in kozličev, to je 1905 glav živine. Poleg tega smo pojedli 18.124 kg uvoženega mesa, klobas, salame itd. Popili pa smo 2200 hl in 40 l vina, 59 hl in 56 l vinskega mošta, 293 hl in 66 l žganja in likerjev, 1522 hl in 74 l piva, to se pravi poleg vode in drugih nealkoholnih pijač še 4076 hl in 86 l opojnih pijač. Res je, da gre veliko tega na račun tujkega prometa, vendar se ta nekoliko zmanjša s posetom Jeseničanov drugod.

Zagorje

Nove napisne table. Občina je dobila nove, prav lične napisne table za posamezne vasi, kar je bilo še res skrajni čas. Na tujce, ki jih potuje mnogo skozi našo dolino, pač niso moglo stare table z zastaranimi napisi narediti najugodnejšega vtisa.

Občni zbor sokolskih društev. Zagorsko sokolsko društvo bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 18. t. m. ob 14. uri v veliki dvorani Sokolskega doma. Dnevni red običajen. — Sokol Medla-Izlake ima svoj prvi redni občni zbor ob 17. uri v dvorani adrevilišča v Toplicah.

Trbovlje

Brezprimerna surovost. Že nekaj dni krožijo po dolini razburilive govorice o neki nesreči ali zločinu, ki naj bi se zgodil na Limberku. Tam se nahaja namreč več jako globokih terasovskih razpoklin, ki so nastale deloma valed plenzovja, deloma pa valed podzemeljskega odkopavanja premoga. — Pred dnevi je nekdo zasledil od delavnice na Limberku do ene teh razpoklin sledove krvi. Ljudska fantazija si je iz teh sledov krvi in odtisov možkih čevljev takoj izmislila strašno nesrečo ali zločin, zlasti ker so baje prihajali iz preko 20 m globoke razpokline čudni glasovi. Orošništvo je zadevo kmalo razrešilo. — Reševalno moštvo, ki je razpoklino preiskalo, je ugotovilo, da je neki breazrečni težko poškodovan psa ter ga polživega vrgel v globoko jamo. Da zasluži tak brezsrčen za to dejanje eksemplarično kazni, ni treba posebej povdarjati.

Vendar enkrat mraz. Vreme se je zadnje dni nenadoma spremenilo. Po večdnevnem deževnem, meglenem in vlažnem vremenu je enkrat nastopil težko pričakovani mraz, ki naj bi postal rešitelj iz te težke prometne krize.

Podružnica SPD Trbovlje sporoča vsemu članstvu in prijateljem plesnega športa, da se vrše plesne vaje v dvorani ob Ane Forte na Vodah vsak torek in petek od 20. ure naprej. Vsa potrebna pojasnila daje Vili Toman, trgovec na Vodah.

Naši izseljenci v decembru

Sedemkrat več se jih je vrnilo kot izselilo — Potnikov je bilo dvakrat toliko v državo kot iz nje

Jesenice, 10. januarja.

V mesecu decembru se je izselilo iz naše države preko Jesenic le 351 oseb, in to v Francijo 134 in v Holandijo; ostalih 216 pa se je izselilo v prekomorske države, in sicer v USA 96, v Argentino 64, v Kanado 8, v Uruguay 28, v Chile 4, v Brazilijo 4, v Mehiko 4 in v Južno Afriko 9.

Vrnilo se je iz prekomorskih držav 599 oseb, iz evropskih pa 1862, torej število vrnjencev znaša 2461. Vseh potnikov preko Jesenic v državo je bilo 4151, iz države pa 2201.

Iz vsega tega moremo ugotoviti važno dejstvo, da je dotok k nam vedno večji kot odtok. Tega bi prav gotovo ne bilo, če ne bi bilo pri nas boljše kot drugod. Jasno nam govori za to razlika med številom vrnjencev in številom izseljencev, ki znaša 2110. Sedemkrat toliko se jih je vrnilo kot izselilo. Ta količnik nam pove vse. Potnikov je skoro dvakrat toliko v državo kot iz države.

Deportiranih je bilo v minulem mesecu 80, in sicer iz USA 19, iz Kanade 10 in 1 iz Avstrije. — Repatriranih pa je bilo 230 oseb, in sicer iz USA 16, iz Kanade 52, iz Argentine 100, iz Avstrije 6, iz Francije 35, iz Nemčije 2, iz Belgije 8 in iz Brazilije 11.

Zopet moremo poudariti ono veliko ljubezen naše države do svojih, ko vidimo, da imamo v minulem mesecu 230 repatrirancev, to je 230 vrnjencev na državne stroške. Če računamo za vsakega okroglo 5000 Din stroškov, vidimo, da je produkt števila izseljencev in števila stroškov za vsakega veliko in znaša 1,150.000 Din.

Otvoritev povečanega drsališča SK Ilirije

Ljubljanski drsalcji so dobili novo povečano drsališče pod Cekinovim gradom. SK Ilirija je žrtvovala mnogo truda in denarja, ko ga je popolnoma preuredila. — V nedeljo si ga je ogledal zastopnik mestne občine g. dr. Miljutin Zarnik v spremstvu funkcionarjev kluba in s tem je bilo drsališče otvoreno.

Važno obvestilo našega izseljeniškega komisarijata v Newyorku

Kdor hoče, da pridejo za njim sorodniki, mora imeti 7.000 dolarjev premoženja in stalni zaslužek — Tudi v Kanado, Argentino in Brazilijo je ustavljeno izseljevanje — Lani je odpotovalo iz Dravske banovine 1.046 prekomorskih izseljencev

Ljubljana, 12. januarja.

Lani je izseljeniški nadzornik v Ljubljani pregledal in odpravil 1046 prekomorskih izseljencev (med njimi je bilo nad polovico izseljencev-povratnikov). Lamed njih je odpotovalo v Zedinjene države Amerike 869 izseljencev, v Kanado 86 in v Argentino 91. Če primerjamo, da je isti izseljeniški nadzornik pregledal in odpravil leta 1929 1028 izseljencev, v letu 1928 1858, leta 1927 1881, leta 1926 1367 in 1925 1106, tedaj vidimo, da je bil izseljeniški promet na višku leta 1927 in 1928. Zanimivo je, da se je v teh izselilo največ ljudi v Kanado.

Letos je izseljevanje v Zedinjene države Amerike skoro popolnoma ustavljeno, kar je razvidno iz naslednjega poročila jugoslovanskega izseljeniškega komisarijata v New-Yorku:

»Kdor hoče, da mu dopotujejo v Zedinjene države starši, žena ali otroci, mora imeti najmanj 7000 dolarjev premoženja in poleg tega še stalni zaslužek.

Ameriški državljani, kakor tudi v Ameriki stalno nastanjeni tujci (nedržavljeni, ki žive v Zedinjenih državah že več let), ki so imeli po zakonu pravico, da dovedejo k sebi starše, oz. ženo in otroke stare do 18 let, kakor tudi oni kvotni doseljenci, ki so prišli na vrsto po kvoti za vizum, za potovanje v Zedinjene države, ne morejo dobiti vizuma, ako ne dokažejo, da imajo najmanj 7000 dolarjev premoženja in stalni zaslužek.

Za gradnjo poključke vzpenjače

Zborovanje blejskih interesentov — Rentabilnost in finančni viri Odbor za gradnjo vzpenjače

Bled, 9. januarja.

Pred kratkim so imeli blejski tujaki prometni interesenti v lokalni hotelu Union veliko zborovanje, kjer so razpravljali o rentabilnosti in finančnih virih gradnje vzpenjače, ki bi vezala Bled s Pokljuko odnoso z Mrzlim Studencem.

Navzočih je bilo okoli 30 interesentov, med njimi župan Buš, dr. inž. Bogdan Vovk, inž. Bertel Planelj, hotelirja Kenda in Molnar ter mnogo drugih, ki so pazljivo poslušali izvajanja g. Toneta Vovka, ki je poročal o pomenu vzpenjače, ki bi pravzaprav pomenjala ključ za uvedbo zimsko-sportne sezije na Bledu. Bled nima spričo preniške nadmorske višine ostre zime, ki bi nudila smučarjem dovolj snega kakor n. pr. Kranjska gora ali Bohinj.

Zato bi bilo zelo umestno, da bi se šim prej pričelo z načrti vzpenjače, čije izhodišče naj bi bilo blizu kolodvora Bled-Jezero ter naj bi pekljalo na lepo razgledno točko. Pokljonci strokovnjak inž. Herman. graditelj vzpenjače na Raki, je že na licu mesta v zvezi z ravnanjem elektrarne iz Završnice ter komisijo banke uprave proučil teren ter izjavil, da bi bila najpripravlnejša gradnja vzpenjače. Šije izhodišče bi ležalo koncem Stadion v Zaki, kjer bi bila v zelo tesni zvezi z vsemi sportnimi pripravi. Dvigala naj bi se nad Raštinim vrhom in Kokošincem na Pokljuko. Stala bi od 12

zaslužek, ki ga ne morejo izgubiti in je tako velik, da lahko vzdržujejo svojo družino v Ameriki in novodošleca leto dni in običajno tudi več let, če se delovne razmere ne zboljšajo.

Poljedelci, ki so do sedaj imeli prav pravico na prvenstvo kvoto, ne bodo mogli dobiti vizuma, če nimajo pri sebi gotovine najmanj v znesku 3000 dolarjev, da si lahko kupijo farmo, ko pridejo v Zedinjene države, in da imajo od česa živeti.

Naš izseljeniški komisariat v New-Yorku zaključuje svoje poročilo z naslednjim lakoničnim opozorilom: »Po vsem tem je jasno, da bodo redki oni, ki se bodo lahko izselili v Ameriko. Radi tega opozarjamo naš svet (v Ameriki), da ne pošilja afidavitov svojim rojakom v stari kraj, niti ne ladijskih kart, ker jim to ne bo prav nič koristilo.

Kanada je svoje meje izseljencem popolnoma zaprla. Argentini je začela svoje meje na ta način zapirati, da je odredila pobiranje visoke take. Za legalizacijo zdravniškega izpričevala, uravstvenega izpričevala in potrdila o poklicu pobira n. pr. argentinski konzul po 600 dinarjev, za vizum pa po 180 dinarjev, skupaj torej 780 Din. Radi tega je ministrstvo socialne politike in narodnega zdravlja prepovedalo izseljevanje v Ameriko. Isto ministrstvo je tudi ustavilo izdajanje potnih listov za Brazilijo.

do 16 milijonov Din. Zato bi bil potreben predhodni proračun. Osnovi katerega bi občina lahko zaprosila za koncesijo.

Vzpenjača bi bila nedvomno velikega pomena za razvoj tujakega prometa na Bledu in bi bila rentabilna, čim bi imela letno 35.000 voženj ter bi vsaka stala v obe smeri po 45 dinarjev. Frekvenca tujakega prometa bi bila z vzpenjačo vsako leto večja. Ako pomislimo, da je bilo leta 1925 le 6190 tujskih gostov, med tem pa v zadnji seziji že blizu 20.000, nam postane jasno, da se bo tujski promet na Bledu pri najkomfortnejših hotelih v bližnjih letih in nad vse ugodnih vseh razmerah pri gradnji vzpenjače še podvojil.

Iz vodnih poročil je razvidno, da bo banovina podprla akcijo gradnje vzpenjače v iznosu do 6%, ostalo pa občina Bled in Gorje ter privatni interesenti. Predsednva inž. Hermanovaga projekta vzpenjače na Pokljuko bi stala 40.000 Din, med tem pa inž. Frankova le 15.000 Din. Kakor smo, so v Ljubljani akceptirali ponudbo inž. Hermana.

K debatbi je poseglo še več drugih govornikov, ki so razmotirali in dajali smernice finančnih virov za gradnjo vzpenjače. Povdarjalo se je, naj bi občina zainteresirala za vzpenjačo vse gospodarske panoge, pred vsem pa ministrstva prometa ter vojske in mornarice.

Končno je posegel v besedo hotelir in gra-

žak g. Kenda ki je povdarjal, da se v prvi vrsti zasigura od strani banske uprave 6% amortizacijo. Občina in ostali interesenti naj bi revzekli 2%. Po mnenju omenjenega gospodarskega strokovnjaka bi rentabilnost vzpenjače ne bilo tako težko vprašanje, težji so le momentalni finančni viri, ki bi se dali rešiti le z vztrajnim, smotrenim, zložitim in nesebičnim delom.

Predlagal je imena oseb za pripravljalni odbor za gradnjo vzpenjače na Pokljuko, ki naj bi do prihodnje občinske proračunske seje, ki bo okrog 20. t. m., iznesel vse potrebne predloge, da se bo akcija za gradnjo vzpenjače čim prej uresničila. V odbor so bili soglasno sprejeti in izvoljeni g. Rus Ivan, župan Vovk Anton, posestnik, g. dr. Janežič Zvonimir, zobozdravnik, šumski svetnik inž. Ivan Rus, Ivan Mayer, postajenačelnik in učitelj Rudolf Bratok; za SK Bled, predsednik Alojzij Papler, lesni trgovec in za SPD iz Radovljice Slavko Repe, trgovec. Odboru se je dalo polnomočje, da po potrebi sprejme še nove odbornike.

Prečitana je bila tudi resolucija tujsko prometnih interesentov, ki se obračajo na blejsko občino kot prvo pristojno oblast, da v svojem območju pokrene čim energičnejšo akcijo za realizacijo projekta poključke vzpenjače in da zanj zainteresira predvsem kr. bansko upravo v Ljubljani, kakor tudi druge v pošteve prihajajoče činitelje.

Bled

Sokolske pvske vaje so se pričele zopet redno in bodo vsak torek in četrtek ob pol 20. uri zvečer v salonu hotela Trohne v Gradu.

Predrago meso. Pred kratkim je pisal »Jugoslovane«, da so cene mesu padle za 2 Din pri kg. Mlinani se pritožujejo, da je cena mesu na Mlinem še vedno po 18 Din, dasi je na Boh. Bli, kamor tudi prevažajo blejski mesarji meso na prodaj, 2—4 Din cenejše.

Moderna sirarna. Malokomu je znano, da izdelujejo v Hrašah pri Lescah prvovrsten gorenjski sir, ki je bil odlikovan že na več razstavah. Sedaj so sirarno znatno povečali in jo opremili zelo moderno. Sir izdeluje preizkušeni sirar Malej Josip. Načelnik sirarne je leski župan g. Aiman.

V čin rezervnega podporočnika so napredovali: pri pešadiji g. Rudolf Kobilica, učitelj na Bledu, pri inženjeriji pa tehnika g. Martine Viktor in Jaka Bernard, za kapetana II. st. je imenovan g. Rajko Gradnik, upravitelj na Bledu. G. Lado Cenčur, dipl. tehnik pri Slavcu je imenovan za nižjega vojaškega uradnika.

Proračun ribenske občine o katerem je zadnjič razpravljala naš občinski odbor, izkazuje 166.891 Din izdatkov, in sicer za gospodarstvo 6000 Din, upravo 17.950 Din, obrestovanje posojil in odplačilo dolgov 51.150 Din, redarstvo 5.500 Din, javna dela 20.155 Din, zdravništvo 2.561 Din, socialno skrbstvo 13.964'60 Din, šolstvo in prosveta 46.400 Din, kmetijstvo 4.543'40 Din in neposredni izdatki 4.097 Din. — Dohodki so: gospodarstvo 12.660 Din, glavnice 229'40 Din, pristojbine 3.219'25 Din, globe 210 in razne davščine 35.648'86 Din. Dohodki torej znašajo 51.307'51 Din napram izdatkom 166.891 Din, da do primanjkljaj 115.583'49 Din, ki se bo kril s 135% neposrednimi davki. Proračun so prejeli občinski odborniki soglasno.

Sokolstvo

Občni zbor Sokola II. na Pobrežju

V nedeljo je imel Sokol II. na Pobrežju svoj prvi občni zbor. Vršil se je v pobreški šoli in mu je prisostvovalo okoli 150 Sokolov. — Za predsednika občnega zbora je bil izvoljen br. Vovk, ki je pozdravil vse navzoče zastopnike Sokola-Matice, Sokola I., Sokola Tezno in Studenci. Nato je povzel besedo župni starosta br. dr. Kovačič, ki je navzočim obrazložil cilje sokolstva in njegov pomen. — Sledilo je tajniško poročilo. Iz njega se povzema, da je dal inicijativu za ustanovitev Sokola II. brat Elinger, nakar je bilo društvo utemeljeno dne 14. julija leta 1930. — V času do občnega zbora je društvo pridelilo več telovadnih nastopov in eno gledališko prireditev. Društvo šteje danes 20 članov, 18 članic, 48 moškega naraščaja, 28 ženskega naraščaja, 65 moške in 36 ženske dece ter 107 podpornih članov. — Blagajniško poročilo izkazuje 6265'75 Din dohodkov in 4440'40 izdatkov. — Po poročilih je br. dr. Kovačič prečital predloženo listo, katero je članstvo po nekaterih spremembah soglasno sprejelo. Novemu odboru načelujejo: starosta br. Matija Vovk, podstarosta br. Plesnišnik, načelnik br. Kavčič, načelnica sestra Primčeva, prosvetar br. Klemenčič. — Pri služajnostih so se oglasili zastopniki drugih sokolskih društev, ki so društvu čestitali in mu želeli obilo uspeha.

Občni zbor je bil zaključen ob vzklikanju starosti SKJ kraljeviču Petru in vsej vladarski hiši.

Otvoritev sokolske prednjaške šole v Mariboru

V soboto 10. t. m. ob 11. uri dopoldne se je otvorila v Mariboru v vojašnici kralja Petra prednjaška šola saveza SKJ. Šola bo trajala 6 mesecev in jo obiskuje 48 Sokolov-učiteljev iz vseh delov Jugoslavije.

Šolo je otvoril dr. Riko Fux v imenu saveza SKJ. V lepem govoru je predložil potrebo prednjaških šol, njih pomen in namen. Opozoril je udeležence tudi na njih dolžnosti, ko bodo dokončali to šolo.

Za njim je govoril župni načelnik br. Mašus, ki je v svojem govoru poudarjal, da je potrebna predvsem disciplina, ako se hoče priti do cilja. Nato so govorili še sreski načelnik dr. Ipavie, mag. svetnik g. Rodošek kot zastopnik župana in končno še župni starosta br. dr. Kovačič.

Otvoritvi so prisostvovali med drugimi še: komandant mesta brig. general Dragomir Pavlovič, komandant podoficirske inž. šole polkovnik Putnikovič, dr. Vrečar pa kot zastopnik sreza Maribor desni breg.

Z otvoritve so bile poslone tudi vdanostne brzojavke sterišni SKJ prestolonasledniku Petru in savezu SKJ.

Dr. Mitja Lukani:

Vprašanje naše lesne industrije

(Konec.)

Drugi problem je gradba železnice. Ne samo, da li gotove proge, n. pr. zveza Kočevja preko gorskega Kotora z morjem, silno pocenile transport lesa, že za samo gradnjo bi se potrebovalo velike količine lesa tretje in četrte kategorije. Zato naj skrbi državna uprava povodom oddaje gradbenih del, da se sprejme v tozadevne pogodbe pogoji, da se mora nakupovati ves potreben les pri naših producentih. Za nas je glavni problem vprašanje jelovine. Imamo pa tudi ogromne površine bukovih gozdov, ki se skoro izključno uporabljajo samo za drva. Francozi na primer imajo zelo dobre izkušnje s pragovi iz impregnirane bukovine, ki bi prišli dokaj ceneje nego hrastov les in bi poleg tega omogočili rentabilnejšo prodajo bukovega lesa. Hrastovina pa, ki je prvovrstna, ostane še vedno važen izvozni izdelek. Zato se mora pravočasno odločiti, ker se bukovim pragovim izdelujejo uspešno le po zimi.

Gradnja raznih stavb, električnih central itd., potrebuje velike množine lesa slabše vrste in njeno pospeševanje bo odpomoglo lesni krizi. V interesu lesne industrije pa je, da se gradi kolikor mogoče v betonu, ker se za ta način izdelave rabi največ lesa. Opaž itd. se izdeluje baš iz najslabšega blaga, ki ga drugače sploh ni mogoče spraviti na trg. V načrtu je gradnja mnogih hidrocentral. Tudi tu naj se uporablja beton, ki je uporabnejši od kamna in

opeke ter garantira večjo porabo lesa. Betonska domača industrija bi dobila s tem večji razmah.

Z ustanovitvijo notranjega trga razbremenimo lesne producente, ki se potem lahko z večjo intenzivnostjo posvetijo inozemskemu trgu in ne podležejo konkurenci. Kvalitativno prvovrstno blago se lahko prodaja po višjih cenah. S tem se nižajo transportni stroški, ki odpadejo na ekvivalent cene, ne na ekvivalent mase. Vzemimo približen primer:

Transport 1 m³ lesa a Din 600—prve, druge in tretje kategorije stane, recimo v Alžir Din 100—. Če prodamo le les prve in druge kategorije, stane prevoz 1/2 m³ a Din 600—, Din 50—. Torej stane les fco Sušak v prvem primeru Din 500—, v drugem pa Din 550—. Za slabše blago pride v državo deviz za Din 500—, za dobro pa za Din 550— ob enakih količinah blaga. Ni pa vzet v kalkulo naša lesna trgovina, če izvažamo samo prvovrstno blago.

Iz baš omenjenih vidikov izhaja, kaj nam je treba nemudoma ukreniti: Zainteresirani krogi naj se najno sporazumejo z merodajnimi državnimi faktori, da se čimprej napravi obsežen in vsestranski načrt za vpostavitve sigurnega in izdatnega notranjega trga. Ta program pa obsega vsekakor vse panoge državne uprave, ki prihajajo tu v poštev.

Gospodarske vesti

× **Ekskurzija poljedelskih praktikantov v Švico.** Zavod za poljedelsko upravo v Zagrebu namerava tudi v letošnjem letu prirediti večjo ekskurzijo poljedelskih pripravnikov v Švico. Poljedelsko ministrstvo je zavodu zagotovilo večjo tozadevno podporo.

× **Odmevi češkoslovaško-madžarske carinske vojne.** Vsled brezdogovornega stanja med Češkoslovaškino in Madžarsko je pričakovati nadaljnjih konfliktov. Da se izognejo Madžari češkemu uvozu, so naročili velike količine lesa na Poljskem. Češkoslovaška republika je na podlagi pritiska lesnih industrijalcev zvišala carinske postavke na poljski lesni uvoz, kar je na Poljskem izrazilo nebroj nevolje. Poljsko časopisje zahteva protiukrepe in ni izključeno, da pride tudi med Češkoslovaško in Poljsko do carinske vojne.

× **Smokve »Dalmatinka«.** Zadruga Matica v Splitu je pričela z razposiljanjem svojega novega proizvoda smokve »Dalmatinka«. Po svoji kakovosti, pakovanju, okusu in pripravi se ta nov izdelek lahko vsporeja z vsemi inozemskimi izdelki. Trgovci z južnim sadjem, kakor tudi konsumenti se o »Dalmatinki« zelo laskavo izražajo in pričakovati je, da si bo ta izključno naš proizvod zagotovil vsa domača tržišča. Zeleni je, da tudi naši trgovci uvedejo ta naš domač proizvod in s tem dokažejo svoj gospodarski patriotizem.

× **Prodaja novosadske tovarne vijakov in železnine.** Dunajska tvrdka A. G. Brevillier & Urban je kupila znano novosadsko tovarno vijakov in železnine. Nakup se je izvršil radi znatnega povišanja zaščitnih carin na vijake in železnino. Omeniti je treba, da je imenovana tovarna vzdrževala v Zagrebu svojo razpečevalnico in prodajala seveda izdelke svoje matične tovarne na Dunaju. S tem je povzročevala ogromno konkurenco sličnim našim tvornicam, posebno naši najstarejši zadrugi v Kropi.

× **Novi polomi v Italiji.** V preteklem tednu je ponovno propadlo več denarnih zavodov v Italiji. Tako n. pr. »Piccolo Credito« in »Banca Agricola Commerciale« v Ferrari. V Mirandoli je napovedala konkurs tamkajšnja »Cassa di Risparmio«, v Modeni »Banca Popolare«.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave gumijevih plošč in bakrenih cevi.

Direkcija državnega rudnika Zelenica sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave kabl za signale in razsvetljav ter glede dobave zakovic in porcelanastih izolatorjev.

Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 14. januarja t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg strojnega olja.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. januarja t. l. ponudbe glede dobave plinskih cevi in zveznih kosov; do 20. januarja t. l. glede dobave 2000 kg bučnega olja, 1000 kg ječmenove kave, 1000 kg kristalne sode, 300 kg testenin, 1300 kg otrobov, 200 l kisa in 2000 kg riža.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 22. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg bencina, 170 kg cilindrovega olja in 350 kg olja za vozičke.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave kablov za signale in jeklene pločevine. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg modre galice. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. januarja t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kg portland-cementa; do 22. januarja t. l. pa glede dobave 1 pisalnega stroja znamke »Adler«.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. januarja t. l. ponudbe glede dobave 690 kg žičnikov in 50 kg žice; do 20. januarja t. l. pa glede dobave 5000 kg koroze.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg kave.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 31. januarja t. l. se bo vršila pri Tehničnem oddelku Sreskega načelstva v Varaždinu ofertalna licitacija glede dobave vodovodnih cevi in armatur. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Borzna poročila

dne 12. januarja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 12. jan. Amsterdam 22'77, Berlin 13'44—13'47, Bruselj 7'8915, Budimpešta 9'8727 do 9'9027, Curih 10'94'40—10'97'40, Dunaj 7'9412 do 7'9712, London 27'425—27'505, Newyork 56'36 do 56'56, Pariz 22'95, Praga 167'22—168'02, Trst 295'94—296'10.

Zagreb, 12. jan. Amsterdam 22'74—22'80, Dunaj 7'9412—7'9712, Berlin 13'44—13'47, Bruselj 7'8915 bl, Budimpešta 9'8727—9'9027, London 27'425 do 27'505, Milan 295'044—297'044, Newyork kabel 56'36—56'56, Pariz 22'95—22'95, Praga 167'22 do 168'02, Curih 10'94'40—10'97'40.

Beograd, 12. jan. Berlin 13'44—13'47, Bruselj 7'8665—7'9065, Budimpešta 9'8725—9'9025, Curih 10'94'40—10'97'40, Dunaj 7'9412—7'9712, London 27'425—27'505, Milan 294'94—296'94, Newyork 56'36—56'56, Pariz 22'95—22'95, Praga 167'22 do 168'02, Stockholm 15'1164—15'1364.

Dunaj, 12. jan. Amsterdam 286'20, Beograd 12'5720, Berlin 169'12, Bruselj 99'14, Budimpešta 124'23, Bukarešta 4'22, Kopenhagen 189'95, London 34'5250, Madrid 75, Milan 37'22, Newyork 711, Pariz 27'8950, Praga 21'0550, Sofija 5'1530, Stockholm 190'35, Varšava 79'69, Curih 137'55.

Curih, 12. jan. Beograd 9'1270, Pariz 20'255, London 25'06375, Newyork 516'30, Bruselj 72, Milan 27'02, Madrid 54, Amsterdam 207'825, Berlin 122'78, Dunaj 72'60, Sofija 3'735, Praga 15'29, Varšava 57'85, Budimpešta 90'225.

Vrednostni papirji

Beograd, 12. jan. 7% inv. pos. 87, 4% agr. obv. 50'50—52, 7% pos. drž. hip. b. 78'50—79'50, 7% Bler 79'75, vojna škoda 425'50—426'25, Rdeči križ 38, Loterijske srečke 90, Tobačne srečke 22, Narodna banka 8080.

Dunaj, 12. jan. Bankverein 16'55, Kreditni zavod 46'75, Dunav-Sava-Adria 13'65, Prioritete 90'05, Trbovlje 38'75.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, promet: 4 vag. pšenice.

Novi Sad, 12. jan. Pšenica gornje bačka 150 do 152, vsa ostala brez izpremembe. — **Promet:** pšenica 12 vagonov, koroza 30 vagonov, moka 10 vagonov, otrobe 10 vagonov. — **Tendence:** brez izpremembe. Vse ostalo brez izpremembe.

Budimpešta, 12. jan. Tendence za pšenico stalna, za ostalo prijazna, promet tih, miren. — **Pšenica:** marc 14'60—14'61 (14'60—14'61), maj 14'95—14'96 (14'96—14'97). — **Rž:** marc 10'45 do 10'52 (10'50—51). — **Koroza:** maj 12'69—12'80 (12'78—79), tranzit maj 10'40—10'45 (10'40 do 10'42).

Živinska tržišča

Dunaj, 12. januarja. d. Goveji trg: prignali so 1562 mastnih in 836 košenih goved. Notirali so: voli 1—1'90 šilinga, bikli 1—1'35, krave 0'90 do 1'25, košene živali 0'53—0'85 žive teže. Živahen promet. Prvovrstni voli po nespremenjenih cenah prejšnjega tedna, srednje in slabše vrste za 5 grošev ceneje. Ia bikli nespremenjeno, IIa krav in košenih živali za 5 grošev ceneje.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjena mlačna, promet: 1 vag. bukovih drv, 1 vag. desk.

**TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
Gregorčičeva 23**

**Tiska časopise,
knjige, brošure, ta-
bele, cenike t. d. d.
LASTNA
KNIHOVEZNICA**

Sport

Smuške tekme na Pohorju.

Ob velikanski udeležbi od strani tekmovalcev, kakor tudi gledalcev, sta se v nedeljo vršili na Pohorju dve smuški tekmi, in sicer klubska tekma Mariborskega smuškega kluba pri Ruški koči in smuška tekma SPD Maribor-Ruše na Klopnem vrhu. Podrobni rezultati so bili naslednji:

Mariborski smuški klub: I. Seniorji (18 km): 1. Neumann Bogomir 1 : 18 : 21, 2. Jurič H. 1 : 18 34, 3. Paul H. 1 : 27 : 19.

II. Seniorji izven konkurence (18 km): 1. Stepic M. (I. S. S. K. M.) 1 : 40 : 03, 2. Petrovič A. (I. S. S. K. M.).

III. Seniorji dijaki inženjske čete v Mariboru (18 km): 1. Kovačič O. 1 : 35 : 03, 2. Hubarek 1 : 37 : 15.

Juniorji (8 km): 1. Ivčič F. 42 : 14, 2. Jurinec R. 43 : 28, 3. Tischler M. 43 : 57.

V. Juniorji izven konkurence (8 km): 1. Stopar R. (I. S. S. K. Maribor) 43 : 49, 2. Podgoršek (Triglav) 45 : 27.

VI. Dame (4 km): 1. ga. Hana Mies 21, 2. Hajak H. 21 : 42, 3. Pivko H. 22 minut.

SPD Maribor-Ruše: I. Seniorji (18 km): 1. Privšek Tone (I. S. S. K. Maribor) 2 : 07 : 34, 2. Mušič (SPD) 2 : 09 : 48, 3. Dolinšek Pavel (SPD) 2 : 11 : 13, 4. Cijan (SPD) 2 : 16 : 48.

II. Juniorji (8 km): 1. Vodenik (S. P. D.) 1 : 12 : 40, 2. Fürst (Ilirija) 1 : 19 : 45, 3. Legvart 1 : 27 : 20.

III. Dame (4 km): 1. Dolinšek Ela (SPD) 16 : 05, 2. Hribar (I. S. S. M.) 16 : 32.

SPD Mežica: I. Seniorji (8 km): 1. Golob M. 59 : 08, 2. Kirbiš H. 1 : 00 : 34, 3. Sihel 1 : 2 : 18.

Pod poštirvalnim in agilnim vodstvom obeta smučarstvo v Mežiški dolini še velik razvoj. Posebno ugoden vtis napravi dejstvo, da vsi od delavca do inženjerja, ki so večinoma uslužbenci rudnika, sodelujejo na razvoju smučarskega sporta. Prijazna dolina in ugoden smuški teren tvorijo dober pogoj za to.

Nedeljski sportni dogodki

Ljubljana, 12. januarja. Včerajšnja nedelja je potekala povsem v znamenju sporta. Posebno pridno so se udeleževali zimski sportniki, ki so imeli na večjih krajih smuška tekmovanja. Vsi vlaki so bili prenapolnjeni in človek bi mislil, da v naši banovini sploh ne prebivajo drugi ljudje kot smučarji. Bila je slika kot na Norveškem ob času Holmenholških tekmovanj. Snežne razmere so bile izredno ugodne, sv. Peter se je končno vendarle usmilil zimskih sportnikov.

Na klopnem vrhu

se je tekmovala udeležilo 51 smučarjev. Pri juniorjih je zmagal Vodenik (SPD) v času 1 : 12 : 40 na 15 km, pri seniorjih pa Privšek (SPD) v 2 : 07 : 34. Dame so vozile krajšo progo. Zmagala je Dolinšek Ela v 16 : 05.

V Planici

na skrajno težavni progi, sta priredila oba ljubljanska kluba Ilirija in Ljubljana skupno klubsko prvenstvo. Tekmovalo se je v skupini seniorjev na 18 km in v skupini juniorjev na 8 km. Pri Iliriji je postal prvak večkratni državni prvak Josko Janša s časom 1 : 22 : 38, 2. Banovec Tone 1 : 38 45, 3. Zuccato Remizij 1 : 41 : 43, Modice Vilko 1 : 43 : 18, 5. Bleiweis Jano 1 : 44 : 20. **Juniorji:** 1. Kerštanj Stane 55 : 29, 2. Pribovek Franc 1 : 06 : 22.

Klubsko prvenstvo **Sm. kl. Ljubljana** je odnesel Bervar Stane v 1 : 30 : 28, 2. Frank Stane 1 : 43 : 48, 3. Košir Fedor 1 : 45 : 40, 4. Petrič Ernst 1 : 50 : 50, 5. Freljih Ivo 1 : 52 : 49. — **Juniorji:** 1. Jakopič Avgust 51 : 54, 2. Palme Franc 58 : 15.

Na Sljemenu

je zagrebški HPD Runolist priredil smuški štafeti tek na 31 km. Ob temperaturi —14° C in udeležili 13 štafet je zmagal Hašk v času 3 : 01 : 35.

Nogomet

V Ljubljani se je vršila v naše razmere nenavadnem času nogometna tekma med Ilirijo in Hermesom. Igrišče Ilirije je bilo za igro sposobno, vendar se je na igralcih poznalo, da takega terena niso vajeni. Po živahni igri je zmagala Ilirija s 1 : 0 (0 : 0). V predtekmi je rezervna Ilirija premagala rezervno Hermesa s 4 : 0. V Zagrebu je doživel v prvenstveni tekmi državni prvak Concordia po Hašku poraz s 2 : 3 (1 : 0). V tabeli vodi sedaj Hašk s 13 točkami pred Gradjanskim s 12 točkami in Concordijo s 7 točkami.

V Beogradu je dosegel BSK krasen uspeh proti madžarskemu prvaku Ferenzarosu, ki je lahko zadovoljen, da je odnesel rezultat 2 : 2. Jugoslavija je premagala Sokola s 5 : 4.

Od nozemskih tekem naj omenimo: **Dunaj:** Admira : Rapid 6 : 2, Wac : Nicholson 5 : 1, **Mannheim:** juž. Nemčija : sev. Nemčija 3 : 0, **Beuthen:** juž. Nemčija : jugovzh. Nemčija 5 : 1.

Table tennis match Mura : Ilirija 33 : 31

V soboto in nedeljo se je odigral v Murski Soboti prijateljski dvomatch v table tennisu med obema najmočnejšima zastopnikoma te sportne panoge v naši banovini, med Muro in Ilirijo. Zmagala je Mura s pičlo razliko dveh točk z rezultatom 33 : 31. Za oba kluba je nastopilo po 6 gospodov in 3 dame. Igralo se je v moškem in damskem singlu in dublu ter v mixed dublu. Za Muro sta odločila zmago brata Nemca, ki sta priborila svojemu klubu nič manj kot 22 točk. Uspeh, ki ga je dosegla mlada ekipa Ilirije, je nad vse časten. Ilirijašice so pokazale, da so danes najboljše ping-pongašice v državi. Ilirijo so zastopali: gg. Lowe, Lukovšek, Girgon, Worm, Denes, Desanti in gđc: Gerkinčič, Worm I. in II., Muro pa gg. Nemeč Janez in Ludvik, Kardoš, Horvat, Toth, Škerlak ter gđc. Kardoš G n K., Brodar in Heiner.

Rezultati so bili: v singlu gospodov 20 : 16 za M., v singlu dam 7 : 2 za I., v moškem dublu 5 : 4 za M., v damskem dublu 1 : 0 za I. ter v mixed dublu 6 : 3 za M.

Dvomatch je potekel od začetka do konca brez najmanjšega prigovora v popolnem soglasju. Organizacija je bila dobra. Ob zaključku turnirja

sta odigrala predsednik SK Mure g. Lovšin in načelnik table tennis sekcije Ilirije prijateljski match ki se je končal z zmago Mure v razmerju 2 : 1.

Sportni klub »Bratstvo« na Jesenicah je priredil 11. januarja svojo klubsko tekmo pri Sv. Križu nad Jesenicami. Prvotno je bila določena tekma na Jesenicah samih s startom in ciljem pred »Sokolskim domom«, vendar se je radi neugodnih snežnih razmer preneslo tekmovalje h Sv. Križu, ki leži že toliko visoko, da mu sonce ali pa dež ne razstopita snega. Tekmovalo se je v kategorijah: a) seniorji, ki so že tekmovali; b) mladeniči od 16—18. leta starosti; c) dame, in končno d) juniorji do 16. leta starosti. Dolžina proge za tekmovalce pod a) je znašala 11 km, za one pod b) 7 km, za c) 2—3 km in za juniorje pa 2 km. Glavni zmagovalac je bil

Radio

Ljubljana, torek, 13. januarja: 12.15 Plošče (Jugoslav. in orkestralna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester: Saxofon duet. 18.30 Prof. Fr. Pengov: Solnce v luči znanosti. 19.00 Mladinska ura: Schup Sergej: Razvoj orožja. 19.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. 20.00 Prenos iz Zagreba (cerkvena glasba). 22.00 Poročila in časovna napoved. 22.15 Lahka glasba. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sredo, 14. januarja: Opoldanski program odpade. 18.30 Ing. Miroslav Kasal: Razvoj železobet. zgradb od Moniera do danes. 19.00 Dr. Nikola Preobražensky: Ruščina. 19.30 Literarna ura: Lastni spomini (Ludvik Mrzel). 20.00 I. Beethovenov večer. 22.00 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, 14. januarja: 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Narodne na kitaro. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Zagreb, sredo, 14. januarja: 12.20 Kuhinja. 12.30 Sneg in vreme. 12.35 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Otroška ura. 18.00 Plošče. 18.30 Novice. 20.20 Uvod k prenosu. 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Londona. 22.30 Novice, vreme in sneg. 22.45 Lahka glasba.

**Premog,
drva, koks
prodaja**

»Ilirija« d. o. o.
Dunajska 46, tel. 2820
Miklošičeva 6, tel. 2595

**Sportne
sanke**
dvosedežne, jake, lepe
in trpežne po 140 Din.
Predprodajalec dobijo
popust.

M. Fajlar, kolarstvo
Ljubljana — Trnovska
ulica 23. Telefon 10-84

Modroci
iz afrika žime, močno
blago, spodnji modroci,
mreže in konjske
opreme oddaje naj-
ceneje **Alojz Vodišek**,
sedlarstvo in tapetni-
štvo, Zagorje ob Savi,
št. 62. 886

**DNEVNO SVEŽE
PRAŽENA:**

NOTOH KAVA

**LJUBLJANA
VODNIKOV TRG ST. 5.**

**Štajerska
jabolka
mošančki
prodaja**

**Gospodarska zveza
Ljubljana**

Gojzerce!

Nov patentiran način izdelave.
Garantirano nepremočljivo.
Oblika po želi in meri.

DETALJNA PRODAJA »PRI POLLAKU«.
Dunajska cesta, 23 — Dvorščice

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A 180/30—2 61—3—3

Oglas dediču neznanega bivališča.

Breznik Jakob, prevžitar v Karnici št. 31, je dne 30. oktobra 1930 umrl. Poslednja volja se ni našla.

Zapustnikova sinovi Breznik Franc in Breznik Janez, katerih bivališče sodišču ni znano, se pozivata, da se v teku enega leta od danes naprej zgledita pri tem sodišču. Po preteku tega roka se bo razpravljala zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Jelenc Josipom, sodnim služiteljem v Gornjem gradu, ki se je postavil za skrbnika odsotnega Breznik Francu in Janezu.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu, odd. I., dne 19. decembra 1930.

*

T V 40/30—2. 52—3—3

Amortizacija.

Na prošnjo Alojza Obrovnika, posestnice moza v Razborci št. 21, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj pozivlja, da uveljavi v teku šestih mesecev, počenši 29. decembra 1930, svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Hranilna knjižica okrajne hranilnice v Slovenj-gradu št. 25605 z vlogo 8609 Din 92 para.

Okrajno sodišče v Celju, odd. V., dne 29. decembra 1930.

*

E 527/30—5. 81

Dražbeni oklic.

Dne 26. januarja 1931. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga 1/2 Moravci in 1/2 Drakovci, vl. 1, 8, 1, in 2.

Cenilna vrednost: 35.528 Din 85 p; najmanjši ponudek: 23.685 Din 90 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru, dne 24. decembra 1930.

*

E 187/30—16. 89

Dražbeni oklic

Dne 10. februarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Novo-Zabukovje, vl. št. 2 in 271. Cenilna vrednost: 15.150 Din; najmanjši ponudek: 10.100 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mokronogu, dne 5. januarja 1931.

*

E IV 2559/30—6. 91

Dražbeni oklic.

Dne 27. februarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Grajska vrata, vl. št. 453 do polovice.

Cenilna vrednost: 12.833.31 Din (polovica cen. vrednosti); najmanjši ponudek: 8556 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 3. januarja 1931.

*

E IX 5007/30—9. 90

Dražbeni oklic.

Dne 2. marca 1931. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Kamnica, vl. št. 65.

Cenilna vrednost: 186.983.20 Din; vrednost pritlikline: 18.155 Din (kateri znesek je že všteti v cenilni vrednosti); najmanjši ponudek: 124.655.48 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 30. decembra 1930.

*

P 89/30—7 51

Postavitev skrbnika.

S sklepom okr. sodišča Kostanjevica z dne 24/XII. 1930 opr. št. L 8/30—6 je bil Dolinar Franc, pos. iz Vel. Dolina 4 radi umobolnosti

popolnoma preklican.

Gospod Dolina Mijo, trgovec v Vel. Dolini 13, se postavlja preklicancu za skrbnika, ki se bo zaobljubil ob priliki popisa kurandovega premoženja.

Kdor je popolnoma preklican, je glede svoje zmožnosti za dejanja enak otroku pred dovršenim sedmim letom starosti.

Imovino preklicanca je upravljati po predpisih občega državlanskega zakonika

v ovaruhozi upravi imovine (§§ 222 do 248 o. d. z.)

Okrajno sodišče v Kostanjevici, odd. I., dne 24. decembra 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T No. 62/1 86—3—1

Razpis službe državnega cestarja.

Po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine I. No. 10.669/1 z dne 30. decembra 1930. in na osnovi čl. 2. in 3. uredb o službenih razmerjih državnih cestarjev M. G. št. 14.632 z dne 21. maja 1929. se razpisuje službeno mesto državnega cestarja-delavca na progi km 43.32—49 državne ceste št. 50 z mesečnimi prejemki 600.— Din in službenim stanovanjem v državni cestarski hiši v Ločici pri Vranskem.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih ter ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in pravilno kolikovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolikovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo (odpustnica), dokazilo o odsluženju kadrskega roka, zdravniško izpričevalo, navedeno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblasti, da niso bili kaznovani zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, in eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je predložiti najkasneje do 25. januarja 1931 pri sreskem načelnstvu v Celju.

Sresko načelnstvo v Celju, dne 3. januarja 1931.

*

Štev. 170/II. 107—2—1

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 20. januarja 1931. ob 11. uri nabavo:

- 2.000 kg pšenične moke št. 00 g
- 8.000 kg pšenične moke št. 0 g
- 15.000 kg pšenične moke št. 6
- 2.000 kg svinjske masti
- 5.000 kg koruze
- 2.000 kg riža Splendor Sublime
- 2.000 kg bučnega olja
- 1.000 kg ječmenove kave.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 7. januarja 1931.

*

Štev. 230/II. 106—2—1

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za dan 26. januarja 1931. ob 11. uri nabavo:

- 2000 kg benzina.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 7. januarja 1931.

Razne objave

Vabilo

na ustanovni občni zbor,

ki ga bo imela tvrdka »Elektroindustrija d. d. v Ljubljani« v sredo dne 21. januarja 1931. ob 16. uri popoldne v prostorih tvrd-

ke Elektroindustrije družbe z o. z. v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 13 z nastopnim dnevnim redom:

1. Volitev predsednika in dveh skrutinatorjev, ki poslujeta ob enem kot overovatelja zapisnika;
2. sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in končni ugotovitvi družbenih pravil, kakor so odobrena od državnega oblasti, pri čemur je s potrdili v izvršniku ali poverjenem prepisu dokazati, da je delniška glavica popolnoma vplačana in družbi na razpolago, ter je ob enem položiti in ugotoviti tudi potreben račun ustanovnih stroškov;
3. volitev treh članov upravnega sveta;
4. volitev dveh revizorjev in enega namestnika;
5. slučajnosti.

—:—

Občnega zbora se smejo udeležiti in imajo pravico na istem glasovati samo oni delničarji oziroma ustanovitelji, ki so založili v zmislu statuta vsaj šest dni pred d. m. občnega zbora pri koncesionarjih začasnih trdila o vplačani glavici najmanj v višini desetih delnic z nezapadlimi kupni.

*

71

Razid društva.

Društvo »Sportna zveza«, se je zaradi pomankanja članov razšlo z letom 1924. Imovine ni bilo.

Anton Jug, l. r.,
takratni podpredsednik.

*

71

Razid društva.

»Slovenski sportni klub Sparta« se je glasom sklepa občnega zbora z dne 12. februarja 1922. razšlo, ker se je klub fuzioniral z A. S. K. Primorje. Imovine ni bilo.

Anton Jug, l. r.,
takratni predsednik.

*

82

Objava.

»Društvo učiteljc v Mariboru« objavlja, da se je po sklepu občnega zbora z dne 14. decembra 1930. združilo z »Društvom učiteljc v Ljubljani«. S tem preide tudi društveno imetje v posest društva v Ljubljani.

Maribor, dne 30. decembra 1930.
Jela Levstikova, Marija Godčeva,
tajnica. predsednica.

*

83

Objava.

Izgubil sem tipno izpričevalo od mojega avtomobila znamke Ford, mot. št. A-3, 211.742, glaseče se na ime Jugosl. P. Beiersdorf & Co., Maribor, Meljska c. 56, in ga proglašam za neveljavnega.

Maribor, dne 9. januarja 1931.

R. Jeglitseh, sr. r.

*

94

Objava.

Izgubil sem legitimacijo tehniške fakultete v Ljubljani na ime: Krisper Leon, rodom iz St. Lenarta (v Slov. Goricih, Dravska banovina).

Proglašam jo za neveljavno.

Leon Krisper, s. r.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

»Pariz poreče, da ste lepši od vseh,« je pristavil malomarno. »Pojdiva torej.«

Morala si je nadeti svoj beli kožuh ter stopiti z možem v voz. Srce jo je težilo in ji nemirno utripalo. Čez nekaj minut bo slišala Corréze glas. — Medpotoma je Zurov kadil cigareto in ni izpregovoril besede. Veri je bilo všeč, da je molčal. Istočasno pa se je bala, da ne bi slišal njenega srčnega bitja.

Bila je že deseta, ko sta prišla v gledališče. Zurov jo je peljal pod pazduho v ložo. Faust in Margareta sta bila sama na odru. Luč je padala na Corrézev klasični profil. Povesil je oči k dekletu, ki je klečalo pred njim. Kostim, ki ga je nosil, se je lepo prilegal njegovi stasiti postavi in otožni izraz obličja se je čudovito podajal plemenitimi potezom. V tem trenutku ni pel, toda njegovo zadržanje je izdajalo umetnika. Ko je začel peti, so se damam oči orosile, Veri pa je za hip zastalo srce. Poslušala je in strmela na oder ter pozabila na ves svet. Tisoč pogledov se je uprlo vanjo, tisoč jezikov je zašepetalo zaradi nje, toda ona ni tega zapazila. Njen mož pa je pomislil, gledajoč jo, da je ni ženske, ki bi se tako malo zmenila za občudovanje vsega Pariza. Videl je, kako je postajala vedno bledejša, in to ga je jezilo. Hotel je, da bi bil njen prvi vstop v svet zmagoslaven, zato se je bal, da bi bleda barva njenega obličja zmanjšala uspeh. »Morda pa je bila v resnici preveč trudna,« si je dejal nestrpno.

Pariz ji je navdušeno priznal prvenstvo v lepoti in pripoznal upravičenost slovesa, ki je šel pred njo iz severa.

Tretje dejanje se je končalo. Veri je bilo, kakor da se je prebudila iz spanja. Ložna vrata so se odprla in Zurov je predstavil ženo mnogim visokim osebam.

»Samega Corréza ste potisnili v senco,« ji je dejal nekdo med njimi. »Pariz je prvič pozabil svojega kralja med pevci, ko je vas zagledal. In to je bila sreča zanj, zakaj ravno tedaj je napačno pel.«

Po sklepu četrtega dejanja je rekel Zurov ženi: »Vrniva se torej domov, če ste trudni.« Bil je dobre volje in je dosegel svoj namen. Vrsta visokih gospodov je prišla v njegovo ložo, da se poklonijo Veri, in vsa kukala v dvorani so bila uprta v lepo Rusinjo.

»Nisem trudna,« je rekla zamišljeno. »Rada bi še enkrat slišala Fausta.«

»Ce niste trudni, ste pa muhasti, draga,« se je zasmel knez. »Pripeljal sem vas semkaj, da vas vidijo. To se je zgodilo. Zdaj pa hočem v svoj klub. Pojdiva.«

Ko se je zavesa vnovič dvignila, jo je odvedel ter jo spremil do svoje kočije, sam pa se je podal v ulico Scribe. Ona pa je bila vesela, da je ostala sama.

»Ej, Corréze! Napačno ste enkrat prijeli,« so poražile umetnice slavnega tenorja po predstavi.

Corréze je zmignil z rameni. »Kakor da bi sam tega ne vedel,« je dejal. »Ali mislite to v svet razbojnati?«

Naglo se je oblekel in hitel k svojemu vozu. Bilo je šele polnoči in čakale so ga še vse pariške zabave. Toda ni mu bilo do zabav. Še enkrat naj tako zapoje — pa ga bo Pariz izvižgal, Pariz, ki ga je še danes tako navdušeno pozdravljal. Peljal se je v svoje stanovanje v ulici Martigny ter odpustil svojega kočijaža.

»Kakšna zverina,« je siknil skozi zobe. Misli je Zurova. Sedel je v naslanjač in se zamislil. »In če pomislim, da me je pogled nanjo tako razburil, da sem napačno zapel. Jaz, Corréze, sem napačen glas prijeli.«

Pri vhodnih vratih velikega Zurovega hotela je stal vratar v škrlatni livreji ter držal v roki dolgo palico z zlatim glavičastim držalom. To je bilo znamenje, da je knežja gospoda doma. Hotel Zurova je bil od nekdaj priljubljeno zbirališče pariške visoke družbe, nekakšno nevtrarno družabno shajališče, na katerem je bila politika izključena, kjer so se shajali bonapartisti in legitimisti, orleanski principi in generali republike. Hotel Zurova je bil od nekdaj kraj gostoljubja, dasi je bila družba včasih mešana. Ko je tam zavladala mlada kneginja, so Prižani kmalu ugotovili, da so bile prej. šnje prireditve veselejše.

Markiza Sonnaz je dejala Zurovu: »Zdi se, da ste se poročili s svetnico. Vaša soproga se sploh ne zna nasmehniti, moj stari prijatelj. Ne razumete šale. Niti od daleč nam ni tu tako dobro kakor poprej. Njeno svetostno držanje nas ovira.«

Izrazila je mnenje sveta. Vera je bila lepa, izobrazena in se e znala tudi razgovarjati, dasi je malo govorila, toda stari, veseljaški hišni gostje so se v njeni navzočnosti čutili, kakor bi bili v cerkvi. Vkljub temu pa je vse povsod o njej govorilo. Vladajoče lepote so prišle ob svoje krone. Pariz, ki je dolga leta govoril o hlevih in razvratnostih kneza Zurova, je sedaj govoril o njegovi ženi. Bila je senzacija tistega leta.

Zurov je sprejel svoje zmagovalstvo kot nekaj, kar se samo ob sebi razume. »To bo trajalo eno sezono,« si je dejal, »nato se jim bo zazdela trmasta in dolgočasna in poiskali si bodo novega malika.«

Stari običaji na angleškem dvoru

Leta 1914. je bil zastopnik Zedinjenih držav v Angliji gospod Page. Ta mož je bil zelo vreden in je tedanjemu predsedniku Wilsonu silno natanko poročal vsako malenkost, ki jo je opazil. Tako je poročal zelo natanko tudi o velikih sprejemih na angleškem dvoru, ko se pride vse pokloniti kralju in kraljici, kar ima v Angliji kakšno ime. Tako-le poroča:

»Pobesni greš, skozi celo vrsto soban, galerij, stanovanjskih prostorov in skozi prestolno dvorano, da prideš v čakalnico. Diplomati se zbirajo v posebni sobi, da so ločeni od navadne črede.« Spotoma naletiš pri vsakih vratih na krasno oblečene stražnike s helebardami v rokah. Njihove uniforme so čisto starinske. Na stopniščih pozdravljajo goste krasne dvorne dame in dvorjani, ki nosijo hlače le do kolena; bele nogavice in zlatom obšite suknjiče. Kralj in kraljica se pojavita tako točno na sekunde, da lahko naravnost po tem trenotku svojo uro. V prvo vrsto se postavijo vojaki s sulicami in indijski kraljevska garda, točno ob devetih pa zapoje trobenta in godba zaigra kraljevsko himno. Pred kraljem korakata dva obrednika (ceremonijarja), eden z zlato, drugi s srebrno palico, za kraljevsko dvojico pa stopajo člani kraljevske rodbine. Dvor stopi na vzvišen prostor, ki je pokrit z zlatom obšito preprogo, nad njim pa visi krasen indijski baldahin. Ko se je tudi spremstvo postavilo na svoje prostore, se približajo kraljevskemu paru soproge diplomati. Strežaji v srednjeveških uniformah jim razprosto njihove vlečke, in z nojevim peresi v laseh stopajo po vrstnem redu pred kraljevsko dvojico.

Vsaka gospa se najprej globoko prikloni pred kraljem, potem pa pred kraljico in gre potem na svoje mesto. Ko se je poklonil ves diplomatski zbor, se kraljevska rodbina vsede. Soproge diplomatov sede, zopet po vrstnem redu, na eni strani prestola, na drugi pa sede vojvodinje. Vse druge gospe in vsi gospodje pa morajo stati cele dve uri, dokler se ne zvrsti mimo prestola dolga procesija onih, ki jih kraljica predstavlja. Pri predstavljanju kralj in kraljica samo priklonita, to je vse. Kdor pa je kralju predstavljen, se čuti vzvišenega nad 38 milijonov ljudi na Angleškem, ki jih ta dan ni poleg.

Godba igra čisto mirno in tiho. Pred lepoto uniform in pred sijajem draguljev se lahko skrije vsako drugo razkošje. Vsaka gospa nosi na glavi diadem iz najlepših briljantov, ženske obleke pa so divno razkošne.

Med sprejemom vidi človek lahko marsikaj, kar sicer ne bi nikoli opazil. Tako n. pr. se niti dve ženski ne poklonita enako, največ pa je takih, ki se sploh lepo prikloniti ne znajo. In nikdar bi človek ne verjel, kakšno breme ženska lahko na sebi prenaša, če ne vidi tukaj teže dragih kamnov in zlata, ki je na ženskih oblekah. Takla bremena prenašajo sicer le krepki delavci.

Ko so vsi kralju predstavljeni, zaigra godba zopet kraljevsko himno, kralj poda kraljici roko, paži pa nesejo kraljičino vlečko. Kralj in kraljica pozdravita diplomate in njihove soproge, potem pa vojvodinje in ministre. Nato krene vsa družba v jedilnico, kjer že čakajo najbolj izbrana krepila na svoje goste.

dal. V sled tega pisma se je tudi gospod ... natelj obstrelil in leži sedaj v nekem ... Ko pa bo ozdravel, bo poroka, da bo njegova žena res njegova prava žena.

Mesto, ki naglo raste

Zelo naglo raste v najnovejšem času švedsko glavno mesto Stockholm. To mesto se je že enkrat v zgodovini tudi silno naglo dvignilo: v začetku 30letne vojne je mesto šlo komaj 10.000 prebivalcev, 30 let pozneje pa jih je imelo štirikrat toliko. Nekaj podobnega doživlja Stockholm danes: pred svetovno vojno je šlo mesto 450.000 prebivalcev, danes pa jih ima nad 600.000. Prej se je vsako leto okoli 15.000 Švedov izselilo v Ameriko, sedaj pa vsi lahko žive doma, ker se je industrija v Stockholmu tako razvila, da najde vsak lahko delo, če le hoče delati.

Umrli je Claude Anet

V noči od petka na soboto je v Parizu umrl za zastrupljenjem krvi po vsem svetu znani francoski pisatelj in novinar.

Claude Anet se je rodil l. 1865. v Švici. Nekaj časa je študiral filozofijo na pariški Sorboni, kasneje pa se je povsem posvetil novinarstvu. Prepotoval je vso Evropo in Ameriko in je v Ameriki nekaj časa na Columbia-univerzi predaval zgodovino francoskega slovstva. Ko je l. 1914. z avtomobilom potoval po Uralu, ga je tam zatekla svetovna vojna; moral je ostati v Rusiji, odkoder je bil vojni poročevalec »Petit Parisien« in kjer je potem tudi doživel proletarsko revolucijo.

Izmed številnih njegovih del so med našim občinstvom poznane zlasti stvari, ki obravnavajo dušo ruske žene: Arianne jeune fille russe, L'amour en Russie, Quand la terre tremble. Ta dela so Anetu tudi prinesla svetovni sloves. Poleg tega je zelo znan in mnogo čitan tudi njegov potopis po Perziji (La Perse en automobile), nekaj njegovih dram itd.

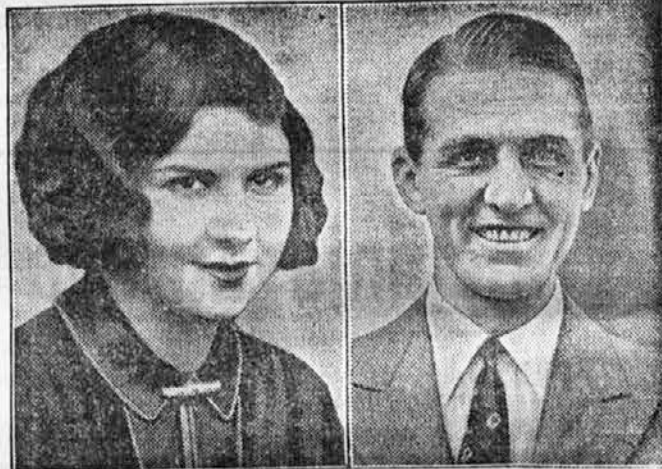
Proti svoji volji mož dveh žen

Zivljenje snuje vedno najbolj zanimive in najbolj zapletene romane.

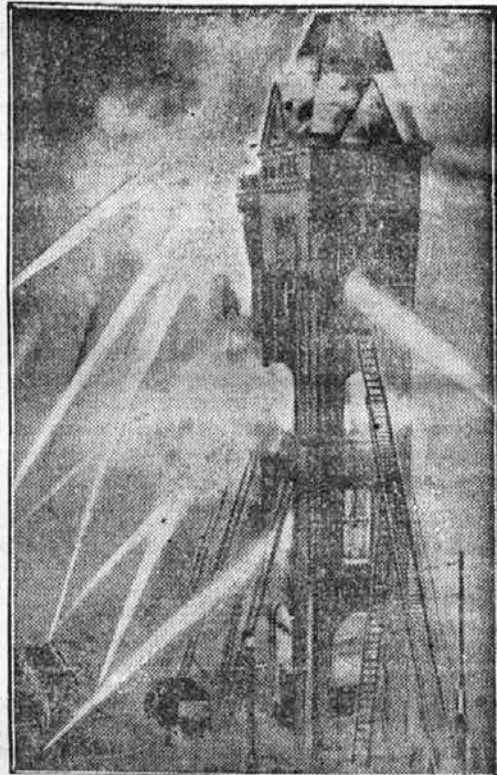
Približno pred 18 leti, tako okoli l. 1912., je zapustil ključavničar Anton Luder svojo rodno mesto Mannheim in je odšel v Ameriko, kjer je snažil čevlje, pomival krožnike in prodajal časopise, da si je zaslužil svoj kruh. Svojo ženo pa je pustil doma v Evropi. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je odšel v Nemčijo, kjer se je hrabro boril za svojo domovino in je bil

Drzen roparski napad v New-yorku

Nekdanjega svetovnega mojstra v težki atletiki Carpentiera in njegovo soprogo Lito Grey (ločeno ženo slavnega filmskega igralca Chaplina) so nedavno roparji nenadoma napadli in so obema pobrali vse dragocenosti v vrednosti 100.000 zlatih mark. Na sliki vidimo Lito Grey in Jurija Carpentiera.

zato tudi odlikovan. Ko je vojne bilo konec, je odšel v Avstrijo, kjer je dobil službo pri železnici. Še ko je bil v vojski, je poskušal najti svojo ženo. Pisal je na njen naslov mnogo pisem, odgovora pa ni dobil nikdar. Ravno tako je tudi v Avstriji dobil vsa svoja pisma nazaj kot nedostavljena. Zato je bil prepričan, da mu je žena že umrla. L. 1921. se je drugič oženil v Innsbrodu in je živel s svojo drugo ženo prav srečno in zadovoljno. L. 1930. pa ga je sodišče obvestilo, naj nastopi dediščino po svoji ženi, ki mu je nedavno umrla. Šele sedaj je spoznal, da je bil devet let oženjen čisto v redu na dve strani. To je spoznalo tudi sodišče, ki ga je zaradi dvoženstva obsodilo na 2 mesece zapora. Edina sreča v nesreči je bila dediščina, ki je znašala 20.000 zlatih mark.

Velik požar v Baltimore-u

V Baltimore-u se je vnelo veliko poslopje lista »Baltimore-Post«. Med požarom je skočil neki stavec s tretjega nadstropja na ulico, kjer je mrtev obležal. Vse drugo osobje se je rešilo.

»Ali je to pečena govedina ali pa je podplat?« Celih čevljev vam pač za ta denar ne moremo dati!«

Praznik Sv. treh kraljev v Bukarešti

Po starem običaju vrže na dan 6. januarja v Bukarešto patrijarh blagoslovljen križ v vodo, ki ga za ta namen določeni kmetje poiščejo v vodi in izroče vladarju. Na sliki vidimo poleg kmetov še kralja Karola in njegovega brata Nikolaja.

Ženitev z dvojnikom

Budimpešt ima sedaj posebno senzacijo, o kateri mnogo govori vsa odlična in manj odlična družba. Stvar se godi med nekim znanim fabriškim ravnateljem, ki ima lepo in mlado ženo, ki pa kljub poroki le ni njegova prava žena, potem med očetom žene, in pa med dvojnikom fabriškega ravnatelja, ki je ob enem ravnatelj bratranec.

Zadeva se je začela zapletati v Benetkah. Tam je lansko leto spoznala lepa, komaj 18letna hči nekega podeželskega posestnika na Ogrskem Ilona gospoda fabriškega ravnatelja iz Budimpešte. Iz spoznanja se je rodila ljubezen in pred dvema meseci je bila poroka. Mlademu ženinu je tast tudi takoj izplačal prav lepo doto v znesku 200.000 zlatih kron.

Ko pa se je mladi par vrnil v Budimpešto, se je ravnatelj nenadoma zazdelo, da mora iti nekaj pogledat v fabriko. Ženi je naročil, naj ga počaka kar na kolodvoru. Gospa Ilona je res potrpežljivo čakala. Ura pa je potekala za uro, moža pa le ni hotelo biti od nikoder. Mlada žena je bila vsa obupana in ni vedela, kaj naj stori. Vedno bolj jo je mučila misel, da se je moralo njenemu možu nekaj pripetiti.

Ko pa se ni mogla več zdržati, se je odpeljala ven iz mesta kar naravnost v fabriko, da tam poišče svojega moža. Iskat ga ji ni bilo treba dolgo. Našla ga je v njegovi ravnateljski sobi, kjer je mirno kadil lepo dišečo smotko. S krikom veselja mu je padla okoli vratu in tu se je sedaj začela smola.

Ravnatelj je začudeno pogledal mlado ženo, ki ga je objemala in poljubovala, potem pa jo je vprašal: »Pa kaj hočete Vi pravzaprav od mene? Jaz vas vendar ne poznam!« — »Pa ti si vendar moj mož!« — »Jaz? Odkod pa, od kedar pa?«

Gospa Ilona je vsa zbegana odšla iz sobe in kar nikakor ni mogla razumeti, kaj se z njo godi. Začela je begati po mestu iz ulice na uli-

Smuči in letalo

Neki Dunajčan se vadi sedaj v tirolskih hribih v letu na jadra, obenem pa ima na nogah smuči. Na smučeh se zaleti, potem ga pa dvignejo krila v zrak.

co, končno pa si je kupila revolver, odšla v hotel in se obstrelila.

Policija je takoj obvestila očeta o poskušnem samomoru njegove hčere. Oče je takoj prihitel k svoji hčeri, potem pa je šel obiskat svojega dozdavnega zeta. V svoji razjarjenosti je oče psoval gospoda ravnatelja, kar je mogel, dokler se ni začela stvar pojasnjevati. Tedaj se je pokazalo, da gospod ravnatelj res ni mož gospe Ilone, ampak da je to njegov bratranec, ki mu je pa silno podoben. Lepi gospod bratranec se je oženil na ime ravnateljstvo, z doto pa je pobegnil...

Zaradi zdravja svoje hčere pa je nesrečni oče prosil gospoda ravnatelja, naj vsaj tako dolgo igra vlogo pravega moža njegove hčere, dokler ta ne ozdravi. Tej prošnji je ravnatelj tudi ustregel.

Ko je gospod ravnatelj obiskal bolno Ilono, se je ta silno razveselila zopet najdenega moža, »mož« pa je hitel zatrjevati, da bo vse dobro in se bo v popravilo. Očetu pa je rekel, da se hoče on poročiti z gospo svojega bratranca...

Za to namero pa je zvedel tudi pobegli bratranec, ki je ravnatelju pisal, naj mu takoj pošlje večjo svoto denarja, ali pa bo dvignil škan-

